

Angliakasiai planuoja kreiptis teisman

ŠIANDIEN ATIDAROMAS VOKIETIJOS PARLAMENTAS

Rusijos sovietai nesiskaito su valstiečių vargais

STREIKAS ANGLIJOJ YRA PAVOJIN- GAS MILIJONAMS ŽMONIŲ

ATIDAROMAS VOKIEČIŲ PARLAMENTAS

BERLYNAS, rugp. 30. — Šiandien atidaromas Vokietijos parlamentas. Nėra dar žinoma, kaip jis atsineš į von Papen'o vyriausybę. Taip pat nežinoma, ar fašistams duos pagalbos centro partija. Tik žinoma, kad von Papen'as grąsina parlamentą paleisti, jei jis reikš jam nepalankumą.

PAPEN'AS GRASINA HITLERIUI

MÜNSTER, Vokietija, rugp. 29. — Vokietijos kanceleris von Papen'as čia kalbėdamas įspėjo visus savo politinius priešus, ypač fašistų partijos vadą Hitler'į, kurs veržias į krašto vyriausybės viršūnę.

Kanceleris pareiškė, kad fašistai šiandien visam krašte daug triukšmo kelia prieš vyriausybę. Jis nūmato, kad vyriausybė bus priversta prieš juos panaudoti jėgą. Ir pažymėjo, kad Hitler'is nė kokių būdu negalės patekti ministrų kabinetą, nors to jis ir labai norėtų.

PAPEN'O EKONOMINĖ PROGRAMA

BERLYNAS, rugp. 29. — Kanceleris von Papen'as Westfalijoje kalbėdamas išdėstė savo pagamintą ekonominę programą. Šioje programoje tarp kitko padėta atlyginimų mažinimas, suradimas praktiško darbo jaunimui, aukšta miltų tarifa, ūkio produktams, privėžios pramonės gaivinimas ir t.t.

Kanceleris pirmoje vietoje atsisakė mažinti bedarbių skaičių. Jis planuoja rasti darbo prie dviem milijonam bedarbių.

ISSKRIDO I PIETŲ AMERIKA

BERLYNAS, rugp. 30. — Orlaivis "Graf Zeppelin" išskrido į pietų Ameriką. Vežė tik 6 keleivius.

ANGLIAKASIAI UŽ PIKIE- TAVIMO TEISĘ

GILLESPIE, Ill., rugp. 30. — Streikuojantieji angliakasiai nutraukė savo pastangas pikietuoti kasyklas, kuriose dirbama. Nes jie ginklais kovojami.

Streikininkai kreipė į gubernatorių tikslu gauti leidimą visoj valstybėj ramiai pikietuoti atidarytas darbui kasyklas.

Laukia atsakymo. Jei atsakymas nebus jiems palankus, jie planuoja kreiptis į federalius teismus. Angliakasių yadai sako, kad federaliai įstatymai pripažįsta streikininkams ramų pikietavimą.

SOVIETAJ NESISKAITO SU MUŽIKAIS

RYGA, rugp. 29. — Žinios iš Rusijos, rusai valstiečiai į Maskvą pasiuntė delegaciją. Ši prašė sovietų vyriausybės, kad jų javų grūdai nebūtų konfiskuojami ir kad valstiečiai už javų grūdų slėpimą ir kitus mažus nusikaltimus nebūtų mirties bausmės baudžiami.

Diktatorius Stalin'as delegaciją išvarė iš Kremlino. Sakė, kad jam ne galvoje, jei valstiečiai ištiks badas. Vyriausybei reikalingi grūdai.

KINAI GINS SAVO ŽEMĘ

ŠANGHAJUS, rugp. 30. — Kinijos užsienių reikalų ministris Lo Wen-kan pareiškė, kad nepaisant japonų pastangų Mandžiūrijoje įtvirtinti ten priklausomą japonams valstybę, kinai nė kokių būdu neišsivadės savo teritorijų. Kovos už kiekvieną savo žemės pedą. Kinai, sako, nepabūgs japonų vidurinių amžių militarizmo, pridengiamo 20-jo amžiaus švelniais žodžiais.

LIVERMORE, Cal., rugp.

29. — Hetch-Hetchy kasamam tunely. Livermore kalvose, užgriautas 10-iai darbininkų išėjimas. Tuoju intasi gelbėjimo priemonių.

JO EKSC. E. F. HOBAN,
Rockfordo Vyskupas, didelis lietuvių prietelis,
dalyvaus šv. Kazimiero Seserų vienuolyne jubiliejinėse iškilmėse.

KOVA PRIEŠ NEPA- DORUMĄ

DEAUVILLE, Prancūzija, rugp. 29. — Rouen'o arkivyskupas Andre Dubois de la Villarabel paskelbė ganytojinį laišką į arkivyskupijos tikinčiuosius. Rašo apie plintantį nepadorumą, ypač viešose maldynėse.

Arkivyskupas ragina tikinčiuosius kovoti prieš tuos visus, kurie pusplikiai apsitaisę piktina net mažuosius vaikelius, ko nebūta nė pagonijos laikais. Ir pas pagonus buvo savotiškai gerbiama dorovė.

MILIJONAMS ŽMONIŲ PAVOJUS

MANCHESTER, Anglija, rugp. 30. — Medvilnės pramonėje streikuoja apie 200,000 darbininkų. Į dešimtį dienų streikininkų skaičius padidės iki 500,000, jei kiti darbininkai pasipriešins mažesniams atlyginimui.

Tada apie 10 milijonų žmonių sumažės, o kai kuriems ir išnyks, pajamos. Pirkimo jėga visai nupuls ir daugelį ištiks ne tik alkis, bet ir badas.

PAŠALINAMAS KUBOS KONSULAS

MADRIDAS, rugp. 29. — Ispanijos vyriausybė įsakė Kubos konsului Carballal į 24 valandas apieisti šį kraštą. Sakoma konsulas esąs palankus ispanų monarchistams.

EKVADORE SUKILIMAI

GUAYAQUIL, Ekvadoro respubl., rugp. 30. — Šios respublikos sostinėj Quito sukilo vyriausybės prieštai ir kone visus departamentus apvaldė. Vyriausybei ištikima kariuomenė iš kitų respublikos dalių žygiuoja prieš sukilėlius. Siunčiama artilerija ir lėktuvai.

PAMALDŲ TVARKA ŠV. KAZIMIERO VIENUOLYNĖ

Šv. Kazimiero Seserų sibaibrinį jubiliejų minint šiandien vienuolyno koplyčioje pamaldų tvarka bus tokia:

Šv. Mišias laikys Jo Eksc. E. F. Hoban, Rockfordo vyskupas; kun. J. Paškauskas bus arkidijakonu; kun. A. Baltutis — dijakonu, ir kun. Pr. Vaitukaitis — subdijakonu. Pamokslą sakys kun. A. Milukas.

JUBILIEJINĖS PAMALDOS ŠV. KAZIMIERO VI- NUOLYNŲ KOPLYČIOJ

Rytoj 9 val. rytą šv. Kazimiero Seserų vienuolyno koplyčioje įvyks iškilmingos jubiliejinės pamaldos už mirusius vienuolių steigėjus kunigus, mirusias seseles ir visus geradarius. Seselės kviečia visus į šias pamaldas.

DIRBA UŽ TAIKĄ

RIO DE JANEIRO, rugp. 29. — Brazilijos vyriausybė karo laivą Bahia į Santos siunčia savo atstovus, kurie įgalinti daryti su sukilėliais paliaubas, kad būtų galima pradėti taikos derybas.

GOETHE'S MEDALIAI

BERLYNAS, rugp. 29. — Sąryš su Goethe's sukaktuvių minėjimu išdalinta 41 aukso medalis. Sužinota, kad aukso medalius gavo Mussolini ir Herriot.

ŠELPIMAS IR PAPIR- KIMAI

BOSTON, Mass., rugp. 29. — Susekama, kad apie du milijonai dolerių iš miesto šelpimo fondo per metus išleista šelpimui tų žmonių, kurie šelpimo nereikalingi. Policija veda tardymus.

CHICAGOJE

SAULĖS UŽTEMIMAS

Rytoj įvyksta saulės užtemimas. Visiškas užtemimas bus matomas tik dalinas užtemimas. Prasidės kaip 2:00 popiet.

SUITAS PABĖGĖS KALINYS

Chicagoj suimtas iš Stateville, arti Jolieto, pabėgęs kalinys Stanley Buračevski, 25 m. amž. Jis pabėgo birželio 24 d., pagrobęs kalėjimo viršininko revolverį.

Suimtas bevažiavo vogtu automobilium. Pas jį rastas ir viršininko revolveris.

SARGAS PLĖSIKAS

Pietinėj miesto daly policija areštavo privatišką sargą (panaktinį), kuris, eidamas sargo pareigas, užsiimdinėdavo ir plėšimais.

DEL ŽANDO PERLUŽIMO MIRĖ

Mirė Mrs. Helen Wasile, 38 m. amž. Traukiant dantį jai žandą išlūžo. Padaryta operacija. Prisimėtė plaučių uždegimas ir moteriškė mirė.

KALĖJIME YRA SAUGIAU

Už daugpatystę suimtas Ch. Malousek. Jis vieną žmoną turi Brookfield'e, o kitą — Naperville.

Paleidžiamas jis atsisakė apieisti kalėjimą. Sako, jis bijosi vienos žmonos brolių, kurie jį primušę.

PAŠOVĖ PLĖSIKĄ

Du plėšikai užpuolė parduvę, 3069 Armitage ave. Pašaukta policija. Vienas plėšikas pašautas, o kitas sveikas suimtas.

Michigan ežere, ties Lincoln parku, prigėrė S. Goddard, 9 m. amž., 1219 Webster ave.

Vakar popiet Chicagoj šiluma buvo pakilusi iki 93 laipsnių.

Trys plėšikai apiplėšė Hyde viešbutį, 6345 University ave. Pagrobė 1,200 dol.

AUTOMOBILIS NUŠOKO UPEN

ST. JOSEPH, Mich., rugp. 29. — Atidarytu tiltu St. Joseph upen nušoko automobilis. Du asmenys žuvo, o keturi sužeista.

ILGIAUSIŲ METŲ!

Sveikiname šv. Kazimiero Seseris, sulaukusias Sidabrinio Jubiliejaus ir linkime Dievo palaimos ir ištvėrmės tarnauti Dievui ir Tėvynei dar ilgus metus.

Sveikiname Motiną Mariją, Seserį M. Immakulatą ir Seserį M. Konceptą ir kartu pareiškiame savo džiaugsmą, atmindami Jūsų Pirmųjų Įžadų Sidabrinio Jubiliejaus sukaktį. Linkime Seselėms Dievo palaimos ir ištvėrmės iki amžinam džiaugsmui danguje.

Dienraštis "DRAUGAS."

ATIDARYTAS LIETUVOS KATALIKŲ UNIVERSITETAS

REKTORIUM PASKIRTAS J. E. VYSKU- PAS M. REINYS

KAUNAS. — Sekmadienį, rugpjūčio 28 d., atidarytas senai Lietuvos katalikų visuomenės laukiamas ir aukomis gausiai remiamas Katalikų Universitetas. Bazilikoje J. E. Kauno Arkivyskupas Metropolitas Skvireckas atlaikė šv. Mišias. J. E. Vyskupas M. Reiny pasakė atitinkamą pamokslą.

2 val. po pietų "Saulės" rūmuose (Katalikų Universiteto patalpoje) įvyko Universiteto iškilmingos atidarymo posėdis. Katalikų Universitetą atidarė J. E. Arkivyskupas Skvireckas ir jo reikalų vedimą perdavė Kat. Universiteto Rektoriui Vyskupui M. Reiniui. Katalikiška Lietuvos visuomenė tuo įvykiu džiaugiasi. Šiomet Katalikų Universitete atidaryti Aukštasis Katalikų Akeijos Institutas ir Komercijos fakultetas.

GEN. NAGEVIČIAUS PA- SKAITA APIE APULĖ LONDONE

Gen. Nagevičius turėjo paskaitą apie Apulę tarptautinėj archeologijos konferencijoje Londone. Tarp gausingai dalyvavusių buvo daug vokiečių, švedų ir suomių mokslininkų. Į paskaitą atsilankė ir lenkų archeologas, prof. Antanavičius.

PLINTA KATALIKIŠKA SPAUDA

Mielašaičiuose, Betygalos val. vietos klebono rūpėsiu įsteigus pašto agentūrą, pradėjo plisti katalikiška spauda. Labai padangėjo "Mūsų Laiškai", "Žvaigždė" ir "Pavasaris."

DARKO KALBA

Tytuvėnų gatvių pavadinimų lentelės užrašytos ne lietuviškomis raidėmis.

GYVATĖS AUKA

Liškiava, Alytaus aps. Nėseniai Cijūniškės kaimo gyventojas N. nuėjo mišką nuogauti. Beuogaudamas užmynė gyvatę, kuri jam tuo metu ir įgylė. Gyvatės būta tiek nuodingos, kad žmogus namo parėjęs, tik keletą valandų pagyvenęs, mirė. Lavonas taip labai ištino, kad vos į karstą galima buvo įdėti.

AGURKŲ KAPA — 25 CENTAI

Šiauliai. Šiais metais turgus ypač būna užversta agurkais. Jų pardavėjai tarp savęs konkuruoja ir agurkus galima pirkti labai žemomis kainomis. Paprastai kainuoja kapa 40 centų, o vieną turgaus dieną buvo net po 25 centus.

RUOŠIASI PUOŠTI BAŽNYČIA

Sintantai ruošiasi gražinti savo bažnyčią.

KINAI UŽPUOLĖ MUKDENĄ

TOKIJO, rugp. 29. — Pusiaunaktį apie 1,000 kinų sukilėlių staiga užpuolė Mandžiūrijos miestą Mukdeną. Padegė japonų arsenalą ir lėktuvų stoties trobesius. Norėjo dar sunaikinti bevielinio telegrafo stotį. Bet veikiai prieš juos pašaukta policija ir japonų kariuomenė. Keletą valandų kautais. Kulkosvaidių traukėjas mieste tarp gyventojų sukėlė pasiaubą.

Auštant sukilėliai paspruko pietų link.

ORO STOVIS

CHICAGO IR APYLIN. KFS. — Šiandien iš dalies debesuota; vakare numatomas lietus.

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius

PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00. Pusmetui — \$3.50. Trims mėnesiams — \$2.00. Vienam mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00, Pusmetui — \$4.00, Koptija .03c.

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negrąžina, jei neprasoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų.

Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val. Skelbimų kainos pristandamos pareikalavus.

Skelbimai sekančiais dienai priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00. Six Months — \$3.50. Three Months — \$2.00. One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00. Six Months — \$4.00. Copy — .03c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Av., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

SVARBUS JUBILIEJUS

Praėjusią savaitę šv. Pranciškaus seserų vienuolynas minėjo savo įsisteigimo 10 m. sukaktį, o šią savaitę šv. Kazimiero seserys švenčia 25 metų jubiliejų. Ir vienas ir kitas įvykis yra labai reikšmingas mūsų visuomenės gyvenime. Dėl to dienraštis "Draugas", kiek galėdamas, stengiasi juos ko plačiausia paminėti.

Mūsų malonūs skaitytojai jau keliais atvejais skaitė Seserų Pranciškiečių įsisteigimo istoriją. Šis dienraščio numeris yra pavadintas šv. Kazimiero vienuolyno įsisteigimo ir jo augimo aprašymui. Mes norėtume, kad kiekvienas skaitytojas gerai įsiskaitytų apie tuos kelius, kuriais eidama šv. Kazimiero vienuolija išaugo į didelę įstaigą su dviem centrais ir akademija Amerikoje ir skyrui Lietuvoje. Perskačius visą istoriją, negalima neįvertinti pirmųjų sumanytojų ir steigėjų didelių pastangų ir pirmųjų seselių pakelto vargelio, sunkaus darbo ir nepaprasto pasišventimo. Nepaprasta Kristaus meilė ir begalinis troškimas ta meile uždegti šimtus lietuvių, kad jos jaunojo Amerikos lietuvių kartoje padėtų išlaikyti ir tikėjimo idealus ir tautybę, kam buvo daug pavojaų ir prieš dvidešimt penkis metus ir šiandien.

Pirmųjų steigėjų pasišventimas apvainikavo kazimieriečių darbą. Vienuolija daug naudos lietuvių visuomenei padarė. Ji išauklėjo šimtus mokytojų, kurios auklėja tūkstančius lietuvių vaikų ir skiepia juose tai, ką jos pačios yra pamylėjusios.

Vienuolyno steigėjų pagrindinė mintis buvo duoti išeivijai švietėjų, mokytojų, auklėtojų.

Tikslas dalinai jau atsiektas. Tačiau gyvenimas šiandien naujus reikalavimus stato. Per 25 metus rengtasi į darbą ir jau dirbtai. Nė nesitikėta, kad vienuolijai teks didesnis

vaidmuo suvaidinti, negu steigėjai manė. Mažai kam į galvą atėjo prieš 25 metus, kad užeis didysis pasaulio karas, sukrės pasaulis, tai skaudžiai atsilieps į Amerikos ir Lietuvos gyvenimą, uždarys iš Lietuvos imigraciją ir tai turės neigiamos įtakos į mūsų gyvenimą šiame krašte.

Ne paslaptis, kad po didžiojo karo mūsų visuomeninis gyvenimas pasuko į kitokias vėžes. Nebeatvykstant iš Lietuvos jaunimo, nebeįsilieję "krajaviško" kraujo į išeiviją, lietuvių sumaterializėjimas ir nutautėjimas pradėjo eiti daug greitesniu tempu. Visuomenės vadai pradėjo nerimti, net nervuoti ir bartis. Mat, lyg nužiūrėta, kad nei mokytojai, nei vadai nebeatlaiko užplūdusios nutautėjimo bangos, svarbiausia — nebesistengia.

Visiems aišku, kad atsirado nauji reikalavimai iš mūsų vienuolijų, ne iš vienos kurios, bet iš visų. Tokie pat reikalavimai šiandien statomi ir kunigams, ir visuomenės vadams, ir spaudai. Deja, nedrįstame viens kitam teisybės pasakyti, kaip jaučiamės, kaip žiūrime į susidariusią būtį, kuria linkme pasukti savo veikimą, kaip atsakyti į naujai pastatytus gyvenimo klausimus.

Šiandien nebeužtenka skystis, kad mokykloje per mažą lietuviškumą, per mažą norą išmokyti lietuviškai ir savo tautos dvasią persiėmimo. Reikia, kad mokyklai ateitų į pagalbą ir tėvai, ir dvasininkai ir visa mūsų visuomenė. Mokykla svarbų vaidmenį vaidina tautybės išlaikymo darbe jaunojo kartoje, tačiau jos pastangos bus tuščios, jei išeivijai iš mokyklos nebus paruošta darbai dirva, jei jie negaus akstino ir pavyzdžio iš senesnės laidos vadų. Čia reiktų bendro susitarimo. Turėtų būti nevalia paleisti iš mokyklos išmokiną gražiai lietuviškai jaunuolį, išauklėtą tikrybės ir tautinės dvasios, be nurodymų, kur toliau eiti, be globos, be tinkamo darbo. Šiam reikalui jokio plano lig šiol neturėjome, dėl to ir skundžiamės, kad per greit mūsų jaunimas nutautėja, kad dažnai ir lietuviška mokykla nesulaiko.

Taigi, gyvenimas šiandien ir reikalauja, kad mokytojai ne tik mokintų ir auklėtų, bet kad baigus mokyklą jaunimą pavestų tinkamam globon, kurią turi parūpinti mūsų parapijos ir organizacijos.

Mes neabejojame, kad šv. Kazimiero seserys, iš savo pusės, sugebės atsakyti į tuos naujus reikalavimus, jei tik plačioji visuomenė ateis į talką. Nežiūrint "naujų vėjų," kurie nori išblaškyti mūsų brangius tautybės idealus, kazimierietės išsilaikys prie tų tikslų, kuriems jų vienuolija įsteigta, kuriems įgyvendinti daug darbo ir pastangų padėta.

Šia šv. Kazimiero Seserų kongregacijos jubiliejaus proga, mes linkime sesutėms — vienuolėms pasisekimo dar labiau išplėsti savo kilnias įstaigas ir veikimą ir tose įstaigose auklėti dorą, tikinčią, tautiškai susipratusią jaunąją lietuvių kartą.

SV. KAZIMIERO SESERŲ 25 METŲ VEIKIMAS

Mūsų katalikų šventasis tikėjimas už dorą gyvenimą užtikrina žmonėms gausų atlyginimą danguje. Bet už pasišventimą platinant katalikų tikėjimą laukia garbė ir išaukštinimas. Labai daug žmonių gyvena dorai ir tuo pelno gausų atlyginimą po mirties, bet taip pat randasi gana didis skaičius žmonių, kurie dėl katalikų tikėjimo daug pasišventė ir išaukštinimas pas Dievą danguje bus didis.

Šv. Kazimiero seserys šiandien mini 25 metų jubiliejų. Tikėjimo akimis žiūrint, galime visi pasidžiaugti ir pasimokyti, kaip reikia dėl mūsų švento tikėjimo pasiaukoti. Dėl mūsų švento tikėjimo pirmosios šv. Kazimiero seserys, Motina Marija, sesuo M. Immaculata ir sesuo M. Koncepta, 1907 m., rugpjūčio 30 d., padarė klusnumo, neturto ir skaištybės įžadus; dėl tikėjimo jau apie 300 šv. Kazimiero seselių, sekdamos pirmųjų pavyzdį, sudėjo Dievui vienuoliškus įžadus; dėl tikėjimo šv. Kazimiero seserys atidarė mokyklą po mokyklos; dėl tikėjimo sesutės vyksta Lietuvai įsteigti naują provinciją; dėl tikėjimo sesutės vadovauja šv. Kryžiaus ligoninei; dėl tikėjimo sesutės medituoja pusvalandį kasdien; dėl tikėjimo sesutės kasdien klauso šv. Mišių ir eina prie šv. Komunijos; dėl tikėjimo sesutės išpažinties Sakramentu naujoji sesutės pašvenčia maldai dešimtą dalį laiko: visa tai sudėjus, matome rimtą prleistą džiaugsmo ir dekingumo šv. Kazimiero seserims už jų pasišventimą tikėjimui, per kurį ir mus Dievas gausiai palaimino.

Šv. Kazimiero seserų vienuolijos tikslas buvo pilnai pasiaukoti tikėjimo darbams, pasirengiant mažų vaikelių auklėjimo darbą. Ar šv. Kazimiero seserys atsiekė savo tikslą? Šiam klausimui atsakyti subėgs tūkstantinė minia palūdyti, kad sesutės savo tikslą atsiekė. Daug tėvų, motinų, jaunikačių ir mergačių džiaugiasi, kad turėjo laimės ar tai savo vaikelius siųsti, ar tai vaikeliai patys lankyti katalikišką mokyklą, vedamą šv. Kazimiero seserų.

Mūsų lietuvių katalikų širdys prisipildė dideliu džiaugsmu atmenant šv. Kazimiero seserų 25 metų tikėjimui darbą. Sekant metus po metų ir matant kaip ši vienuolija augo ir klestėjo tikėjimo darbuose, kaip pradinėse mokyklose, taip li-goninėse išvystyme ir akademijos aukštesnio mokslo siekime.

Nuoširdžiai prašome priimti giliausios pagarbos ir padėkos žodžius už jūsų kilnias sesutės, pasiaukojimą ir darbą, te visuomenės bei mūsų jaunučių labui.

Per ketvirtą dalį šimtmečio — 25 metus, jūsų kongregacijos žibintas plačiai apšvietė Amerikos kolonijas, jūsų vedamoji šv. Kazimiero akademija teikė mokslą ir dorą krikščionišką auklėjimą mūsų mergaitėms, jūs ištisėt savo gailėtingą ranką ir globojate mūsų paliegius, pavyzdinčiai vedamos šv. Kryžiaus ligoninė, jūsų kongregacijos šaka —

Šie pirmieji šv. Kazimiero seserų vienuolijos 25 metai, tai buvo prisirengimo metai. Panašiai kaip žymūs artistai 25 metus pašvenčia savo gyvenimo prisiruošimui; ir šv. Kazimiero seserys yra jau dabar prisirengusios prie tolimųjų darbų. Dabar sekančiais 25 metais lauksime dar geresnių tikėjimui darbų. Žinoma, tų pačių pradžios mokyklų jau nebegalima didinti, nes šiais laikais jos visos atitinka vaikučių skaičiui, bet galime naujų įsigyti ten, kur jų dar nėra.

Be to, šv. Kryžiaus ligoninė, toli gražu, dar per mažai ir ją privalėtume kreipti daug dėmesio, kad sekančiais 25 metais ją išaugintume kaip šv. Jono Springfield, Ill., kur viso to miesto ligonys ir katalikai ir nekatalikai yra aprūpinami.

Nemažiau dėmesio privalome kreipti ir į šv. Kazimiero

akademiją mergaitėms. Ši mokykla yra mūsų lietuvių Amerikoje pažiba. Jai reikalinga nustatyti planai, kad sekančiais 25 metais ji išaugtų į pilną kolegiją mergaitėms.

Tad linkime šv. Kazimiero seserims, minint sidabrinį jubiliejų, didžiausio pasisekimo ateity tikėjimo darbuose, kaip pradinėse mokyklose, taip ligoninėse išvystyme ir akademijos aukštesnio mokslo siekime.

Kun. J. Mačiulionis, MIC.

SVEIKINIMAS ŠV. KAZIMIERO SESERŲ KONGREGACIJAI SIDABRO JUBILIEJAUS METU

Nuoširdžiai prašome priimti giliausios pagarbos ir padėkos žodžius už jūsų kilnias sesutės, pasiaukojimą ir darbą, te visuomenės bei mūsų jaunučių labui.

Per ketvirtą dalį šimtmečio — 25 metus, jūsų kongregacijos žibintas plačiai apšvietė Amerikos kolonijas, jūsų vedamoji šv. Kazimiero akademija teikė mokslą ir dorą krikščionišką auklėjimą mūsų mergaitėms, jūs ištisėt savo gailėtingą ranką ir globojate mūsų paliegius, pavyzdinčiai vedamos šv. Kryžiaus ligoninė, jūsų kongregacijos šaka —

Šie pirmieji šv. Kazimiero seserų vienuolijos 25 metai, tai buvo prisirengimo metai. Panašiai kaip žymūs artistai 25 metus pašvenčia savo gyvenimo prisiruošimui; ir šv. Kazimiero seserys yra jau dabar prisirengusios prie tolimųjų darbų. Dabar sekančiais 25 metais lauksime dar geresnių tikėjimui darbų. Žinoma, tų pačių pradžios mokyklų jau nebegalima didinti, nes šiais laikais jos visos atitinka vaikučių skaičiui, bet galime naujų įsigyti ten, kur jų dar nėra.

Be to, šv. Kryžiaus ligoninė, toli gražu, dar per mažai ir ją privalėtume kreipti daug dėmesio, kad sekančiais 25 metais ją išaugintume kaip šv. Jono Springfield, Ill., kur viso to miesto ligonys ir katalikai ir nekatalikai yra aprūpinami.

Nemažiau dėmesio privalome kreipti ir į šv. Kazimiero

atžala įsisteigusi ir Lietuvoje gražiai prigijo ir ten darbuojas Bažnyčios ir Tautos labui. Sveikiname Jus Brangiausios seselės, sveikiname ir pirmasias steigėjas šv. Kazimiero kongregacijos, garbingąją Moterį Generolę Mariją; seseris Immaculata ir Konceptą ir visos kongregacijos sesutės. Lai Dievas Jus laimina, mūsų maldose nuolat Jus atsiminsios aukštesnio mokslo siekime.

Šv. Kaz. ak. rėm. dr. ja

TURTO UŽ 30,000 LT. SŪNUS SUDEGINO TĖVO

Pandėlio valsė, Buivydyžių kaimo gyventojas, Juozas Šalčio sudegė tvartas, daržinę ir klėtis. Buvė po vienu stogu, su visais pašarais, inventorium ir motorine kuliama mašina. Nuo stolių padaryta apie 30,000 lt. Tyrinėjant nustatyta, kad gaisras įvyko dėl padegimo, Pa-degęs jo paties sūnus Juozas, kuris, policijos sulaukias, prisipažino esąs kaltas.

Kėdainiai. Kėdainių lietuvių inteligentų prašomas miškų departamentas paskirti Babėnų miško dalį miesto parkui, jau pranešė, kad miško kvar-talai Nr. 6, 8 ir 10 paskirti parkui. Be to, žemės ūkio mi-nisteris sutiko leisti tam miške įsteigti vasarvietę.

Mirusios
Šv. Kazimiero Kongregacijos Seseles

AMERIKOJE	
Sesuo M. Elena Barysaitė	(1895—1919)
Sesuo M. Klementina Kvederavičiūtė	(1894—1919)
Sesuo M. Bernadetta Bendinskaitė	(1893—1921)
Sesuo M. Marcijona Štulytė	(1895—1922)
Sesuo M. Virgilija Žilūtė	(1901—1925)
Sesuo Marijona Bubelytė	(1891—1925)
Sesuo M. Kleofa Kuleišytė	(1894—1926)
Sesuo M. Amabilis Benzinaitė	(1911—1930)
Sesuo M. Dolorita Levgaudaitė	(1906—1930)
Sesuo M. Irena Vailionytė	(1898—1931)

LIETUVOJE	
Sesuo M. Regina	(1930)
Sesuo M. Cecilija	(1931)
Sesuo M. Valerija	(1931)

TE JOS ILSIS VIEŠPATIES RAMYBĖJE!

Kun. Pr. J. Vaitukaitis

Šventasis Benediktas

"Ut in omnibus glorificetur Deus."
"Dievas tebūnie garbinamas visuose daiktuose."

šv. Benediktas.

(Tęsinys)

Ir Benediktas gailinosi Florencijaus neprietelingu, nes jis pirma buvo geras draugas, tik po truputį nupuolė ir tapo pavojingas. Matydamas, kad negali pabėgti Benediktui, jis nusprendė nupuldyti vienuolių dvasią, juos gundydamas įvairiais kerštais ir niekšybėmis. Benediktas net buvo manęs apleisti vienuolių abato pareigas, kad tik apsaugojus lietuvių vienuolius nuo pavojų, kuriuos galio Florencijus. Ir jam buvo pranešta, kad abatas apleido vienuolyno sienas, tad didžiai nusidžiaugė, manydamas, kad atsiekė savo tikslą, būtent, kad Benediktas nebestovės prieš niekingus jo darbus. Betgi balkonas po juom netikėtai sugriuvo ir jis pats žuvo griūvėsinoje. Toji žinia tuojuo pasiekė vienuolyną ir Maurus

su kitais vienuoliais paskubo surasti ir gražinti abatą atgal; ir jį suradę, tarė: "Brangusis Tėve, grįžk atgal, nes kunigas, kurs tave persekiojo, jau yra miręs ir palaidotas." Tokia kalba nepatiko šv. Benediktui; ir jis gailinosi, kad taip mirė, neturėdamas laiko, nė progos daryti gyvenimo pataisą. Benediktas tik tam buvo apleidęs vienuolyną, manydamas, kad Florencijus nustos keršyti ir pasitaisys; ir labai apgailėstavo nelaimingojo žmogaus, kurs mirė nuodėmėse. Be to, Benediktas perspėjo Maurą, kad be reikalo džiaugėsi iš buvusio priešo mirties. Ir po to Benediktas nebesutiko grįžti, bet savo kelionę tęsė į Monte Cassino, į kur vėliau ir Maurus atvyko.

Naujoji vieta Benediktui buvo trečioji apsigyvenimo buveinė kalne, kur tuo laiku buvo garbinami stabai ir jiems aukojamos aukos. Šventasis abatas iš pradžių nesiėmė evangelijos darbo. Jis taip nepradėdavo darbo. Jis apsigyveno netoliese pagonų Apollo šventyklos. Ir čia jis vienvietėje praleido keturias dešimt dienų pasnikaudamas ir melsdamasis. Į trumpą laiką jis padarė tokį įspūdį, jog

patys pagonys jam prigelbėjo panaikinti stabus ir sudeginti pagonų dievų garbinimo vietas. Paskui jis pats apvalė Apollo šventyklą, išmetė likusius stabus, pertaisė į krikščionių bažnyčią ir ją pašventė šv. Martino vardu. Netoliese jis pastatė koplyčią, pašvęstą šv. Jono Krikštytojo vardu.

Netrukus jis pradėjo statyti vienuolyną su pagalba naujųjų pasekėjų, tapusių vienuoliais. Betgi kalnuotoje viršūnėje nebuvo lengva pradėti didingas darbas. Darbi nelabasis trukdė įvairiais būdais. Šv. Benediktas nenuleido rankų ir turėjo tvirtą pasitikėjimą į Dievą, Kurio garbėi steigė naują kūrėją. Ir Dievo Apvaizda visada buvo su juo. Galop jis pastatė vienuolyną, į kurį spietėsi jo sekėjai iš visų kraštų.

Šv. Benediktas turėjo ypatingų Dievo malonių. Jis ieškojo širdžių, ir jas su-prato; jei pasitaikė kokios klaidos ar kėl-lumai, jis nuvokė, patardamas visą pra-šalinti ir atiduoti Dievo valiai. Be to, jis daug prigelbėjo ištiktiems nelaimėje ir esantiems skurde. Ir taip 538 metais iš-tiko didelis badas po visą Italijos kraštą.

Gyventojai alko ir mirė iš bado. Šv. Be-nediktas valgydino alkanuosius ir guodė gražiais viltingais žodžiais sielvartų ap-imtuosius. Pasitaikė, kad vieną dieną pri-truko maisto ir virtuvėje tesirado tik pen-ki duonos bakanai. Apie tai pranešta aba-tui. Jis sakė, kad ant rytojaus bus visa ko. Ir tai išsipildė ir visi alkanieji buvo pasotinti. Tada vienuoliai, matydami ste-buklingą alkanieji maisto pasidauginimą, dėkojo Dievui ir dar labiau pasitike-jo Dievo Apvaizdai, kuri per ištikimą sa-vo tarną tęsė labdarybę vargdieniams ir davė maisto alkaniejiems.

Vėlesniame gyvenime V. Dievas Be-nediktui davė nepaprastą dangiškųjų re-gėjų dovana. Vieną naktį, kai jis klupo-ties langu, apmąstydamas Dievo ge-radėjįstas, staiga spindi šviesa pasirodė danguose ir tarp šviesos spindulių jam pasireiškė, kad šioji žemė, tarsi, susibu-ria į vieną spindulį. Tada šventasis aba-tas matė šv. Germano sielą, kurią ange-lai nešė į Dangų liepsnojančio kamuolio pavidalu. Vėliau jis dažinojo, kad šv. Germanas mirė tą patį momentą, kuriame matė regėjimą.

Kitą kartą ištikimas šv. Benedikto mokytojas matė jį griaužiai beverkiantį. Totila buvo Monte Cassino apylinkė ir dangiškąjį regėjimą jam apreikta, jog visi Monte Cassino vienuolynai bus su-naikinti praslinkus 40 metams; iš Dievo malonės tegalės apsaugoti vien tik vie-nuolių gyvybė. Toji pranašystė išsipildė, kai Lombardai užplūdo Italiją. Ir kai lai-kas prisiartinio, vienuoliams miegant, Lombardai smurtu užpuolė vienuolynų įstaigas, viską sunaikino, bet nė vieno vienuolio nesurado. Dievo Apvaizdai veiki-ant, jie buvo stebuklingu būdu perkelti į kitą vietą.

Kai Benediktas jau rengėsi senatvėje į dangiškuosius savo namus, Dievas da-leido didingai jo sielai šviesti, kad su-drumsči žemiškojo monarko puikybę. To-tila, Gotų karalius, kurs į vienus metus užkariavo visą Italiją, kurs nepripažino kito valdovo ir viešpaties, kaip tik save, jautėsi esąs priverstas pripažinti Bene-diktui kilnumą ir šventumą. 542 metais Totila buv Monte Cassino apylinkė ir daug nugirdęs apie šventojo abato prana-šystes, nusprendė jį ištirti. (Bus daugiau)

Šv. Kazimiero Seserų Pergvyentos Valandos

Reikalas -- Užmanymas

Vra viena valdančioji mintis. Mes ją vadiname Dievo Valia. Ji Savo Apvaizdos galybe viską tvarko ir kreipia Savo Karalijos tikslu. Ar juntame ar neįjuntame, toji galybė veikia ir įvykina Savo norus. Ji kartais paima ir šiaip kuri žmogų ir jį panaudoja tiesioginiam kokiame nors Savo užmanymų įvykinimui. Jis Savo tuomi noru ima judinti tyras. Jį mylinčias ir Jam atsidavusias širdis: jose Jisai uždega visuotiną kitų gerovės troškimą; galop, jiems pasiaukojus, Jis įvykina Savo planus.

Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos įsteigimas, tai Jo darbas; tai Jojo valios įvykinimams sumanymas. Jame yra toji įkūrimo priežastis, ir Jame gimė ir reikalas ir mintis. Nereik čia būt ankštai mokytam nė giliai mąstančiam, kad susekus Dievo darbus mūsų tautelėje. Istorią apie tai kalba kiekviename puslapyje. Joje matome kaip Jis msiške tautelę džiaugėsi ir kaip Jis ją džiugino. Tačiau, Jojo širdis siekė toliau. Jis visuomet troško turėti kiekvieną tos tautelės sūnų ir dukterį glaudžiai prie Savo krūtinės. Bet, Jo akis pramatė tą tautelę gresiantį pavojų, tiek tėvynėje, tiek svečių krašte. Dėl to, susirūpinęs stoja apginti teisiuosius, gelbėti silpnus ir iškoti suklidusių. Gelbėjimo uolumu Jis uždega kilniuosius, o jie, tą pajutę, tai būriais, tai atskiri asmens susirūpinę ryžtasi gelbėti viens kitą. Čia reikalas gelbėti savuosius nuo protestantizmo, laisvamanybės ir Dievo užmiršimo; iš antros pusės, gelbėti pačią tautą nuo pražūties. Tad, prašalinti tuos pavojus, Apvaizda tvarko tos pačios tautos vaidelūčių kongregaciją. Tam darbu Aukščiausias pasirenka keletą asmenų, o pirmuoju tų visų, tai kaimietė Kazimiera Kaupaitė iš Gudelių, Ramygalos parapijos, Panevėžio apskritys. Šiąją Anufo Kaupo ir Antaninos Glebauskaitės dukrelę Apvaizda panaudod gelbėti savus tautiečius svetimųjų krašte ir pačioje tėvynėje. Ir nors šarvais ją neapengia ir nesiunčia stačiai į kovos lauką, kaip padarė su Joana iš Arc, Francijoje, vis gi rengia ją į vadus.

Kaimelyje ji nieku daug nesiskiria nuo kitų gerųjų mergaičių. Sako, buvusi darbšti ir kukli; gi dorumą saugojo ir gaivino savo įgimtu pamaldumu. Tas jos darbštumas sužinota iš brolio kunigo Antano Kaupo, Amerikoje. Jis tuoj kviečia šią 16-ą metų Kazimierą pas save šeimininkauti. Ji pasimoko Ramygalos klebonijoje ir dar kiek daugiau namų ruošos Kaminskaitės mokykloje, Panevėžyje, ir jau 1897 m. geg. 1 d., atsisveikinus namiškius, iškeliauja pas brolių kunigą. Trečios klasės "šipkortė" gerokai pasupo mūsų emigrantų Vokietijos laivelyje visą šešioliką dienų, ir tik birželio 13 d. šioji "grinorkutė" pundais nešina, įžengia į Pennsylvanijos lietuvių Serantų kleboniją.

Kiekvienam "grinoriui" Amerika, kaip Amerika: pinigų, materializmo šalis. Bet mūsų kilnioji Kazimiera joje nerimo ir neįjautė prie pinigų jokio patraukimo. Preiingai, ji baisėjos lietuvių emigrantų būkle ir kratės jų lengvos draugijos; iš tos priežasties ją praminė "puikuole". Ilgėjos Kazė tėvynėje draugių būrelis, kur naudingais pasiskaitymais, dainose praleisdavo šventadienių popiečius. Pro išsiilginus prasmušius, Kazė atydziai stebėjo Amerikos progresą ir godžiai rinko žinias ir taupė jas sakydama broliui: "Ot, kai grįšiu tai tą ir tą padarysiu, tą ir tą pamokysiu" ir t. t. Sekė ji ir kita naujanybė. Būtent vienuolės. Tėmyjo kaip jos vaikučius mokino, juos auklėjo. Tą tai broliui vis dėstė: "Ot, kad taip Lietuvoje mergaites į vienuoles-mokytojas išrengus. O tos imtų Lietuvos vaikelius mokyt, tai bent būtų tėvynėje gera." Be to, turėjo ji laimės susipažinti su viena lietuvaite stojančia ir Nazaričių vienuolyną. Per ją susipažino su Nazarietėmis Brooklyne (jos lietuvių parapijose mokytojavo). Tai tiek Kazėi ir reikėjo. Ji norėjo pasekti ją bet jos brolis ir kun. Milukas ją sudraudė, sakydami, kad: "Da esi jauna; galėsi klostoriuje pribūti ir vėliau įstojus." Draudžiama nesiskverbė, bet Amerikoj ilgiau būti nenorėjo. Kaip sakės, bijojo išdykti. Galutinai nusprendė grįžti namo, o ką ten veiks, nei pati nežinojo. 1901 m. rugsėjo 5 d. Kazė vokiečių "Bismarku" jau plaukia Hamburgan, o iš ten namo. Pargrįžus ir pabuvus apie pusmetį su namiškiais, mintis apie Amerikos vienuolės vėl lindo jai į galvą.

Tuo tarpu Fribourge, Šveicarijoje prie universiteto gyvena iš Amerikos atvykęs Kazės geras pažįstamas kunigas A. Milukas. Su juomi ji susirašinėdavo. Jis jau rengėsi Amerikon grįžti. Kazė jam rašo, kad ir ji greit grįš, tik ne pas brolių šeimininkauti, bet stot pas Nazarietes.

Su kun. Miluku Šveicarijoje būta ir daugiau kunigų, viso apie dvyliką. Ir jų jau svajota apie įkūrimą vienuolių draugijos, kuri imtų spaudos darbą. Mat, jų žinota Fribourge draugija vardu "L'Oeuvre de Saint Paul" (t. y. Švento Pauliaus darbas). Draugijos siekis platinti katalikišką ir katalikystei nesipriešinančią literatūrą—spaudos apaštalytę. Jie teiraujasi pas tas pačias Seseles ir svajoja užvesti panašią draugiją. Lietuvos spaudos reikalams. Tik reik dabar kalbinti mergaites į tą darbą ir panašią Švento Pauliaus dr-ją įsteigti. Jiems tą svajojant, ateina Kazės laiškas kun. Milukui. Sujunda visi: "kam pas lenkes stoti? Geriau čia pat įkurti lietuvių vienuolyną." Kun. Milukas siunčia Kazimierai pa-

SV. KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLIŲS GLOBĖJAS

SV. KAZIMIERAS

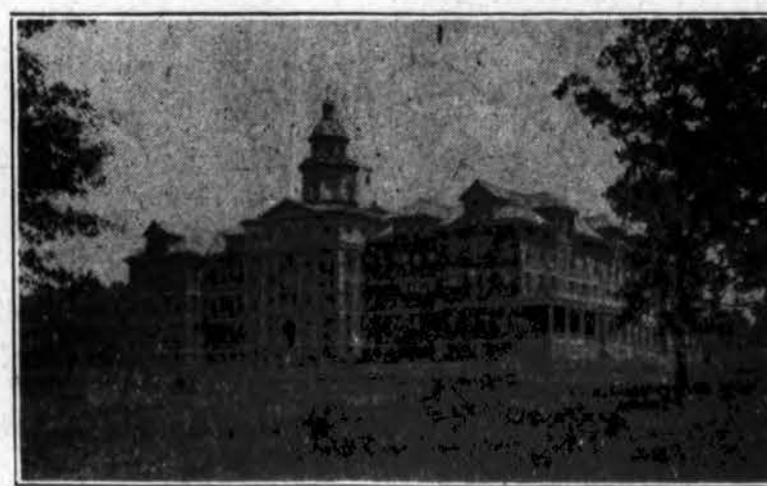
siskaityti jo sustatytą "Naują Užmanymą." (Spausdintą "Žvaigždėje" No. 30-33 — 1902 m.) tuom tarpu visi tenykščiai kunigai griebiasi pagalbos iš dangaus, — laukdami Kazimieros atsakymą, jie visi atlieka šventų Mišių noveną.

Kazė atsidėjus skaito tą "Naują Užmanymą." Patinka jai ta mintis. Susilaiko nuo Amerikos. Kun. Milukas pažadėjo paskleisti pranešimus apie tai po visą Lietuvą, neabejodamas, kad atsirastų mergelių, kurios su džiaugsmu griebtųsi to darbo. Taip manė ir Kazimiera ir ant tų pėdų ryžtasi į darbą. Prie to, kun. Milukas siūlo Kazimierai važiuoti Šveicarijon mokytis. Jis ir vietą atradęs pas vokietes, šv. Kryžiaus Seseles, Ingenbohlyje. Kazimiera tuoj ir prie to pristoją; mamos leidimą išsiprašius, veikia ir save ir kitais apsirūpinus, apie Mykolines 1902 m. iškeliauja į Šveicariją.

KŪREJAI BURIASI

1902 m. spalio 27 d. atvyko į Ingenbohly ir stojo pas Seseles su žinia, kad ten mokinsis pasaulinio mokslo, o draug rengsis vienuolyniam gyvenimui, su tikslu steigti atskirą draugiją po Seselių priežiūra. Tą aptarė ir sutvarkė kun. Milukas. Kazimiera trumpai apie tai praneša broliui kunigui Amerikoje, o šis, dar trumpiau pritarimą atsiunčia: "Gerai, stok. Aš už mokslą apmokėsiu." Kazimierą Seseles priėmė į naująją jau pirmuose metuose. Lauktosios mergelės labai pamažėli suvažiavoja, o atvykusios visos mokėsi tik pensionate, — prie vienuolijos steigimo didžiausia buvo kliūtis: "Amerika taip toli." Iš tos priežasties kelios stojo į Kryžiečių vienuolyną ten pat.

Iš visų iš Lietuvos atvykusių, Kazimierai draugė liekasi Judyta Dvaranauskaitė, dukterė Andriejaus Dvaranausko ir Magdalenos Ole-

MT. SAINT MARY'S SCRANTON, PA.

Čia šv. Kazimiero pirmosios Seserys: Motina Marija, Sesutės M. Immaculata ir M. Concepta.

padarė pirmuosius apžadus rugpjūčio 30 d., 1907 m.

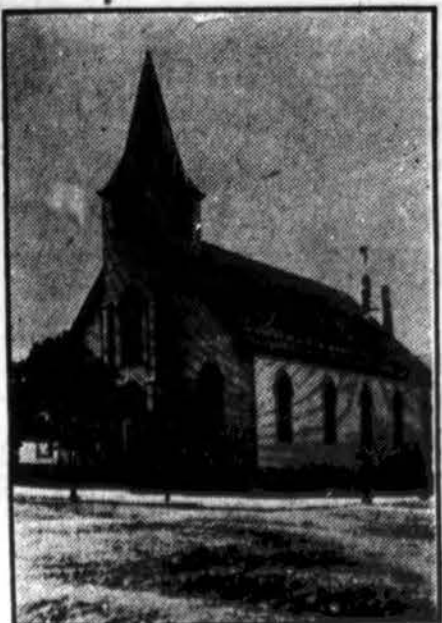
kiūtės, iš Žečkalnių kaimo, Pilviškių parapijos. Prisikalbina ir savo giminaite, Antaniną Unguraitę, dukterį Jono Unguraitės ir Antaninos Staneikiūtės, iš Pilviškių, kad prisidėtų prie naujos vienuolijos steigimo. Anoji Amerikoje gimusi, bet mamytė ją dešimtą metų parsivežė į tėviškę gyventi. Ta atvyksta Šveicarijon 1905 metais spalio pradžioje prieš pat persikeliant Amerikon.

Anoms Šveicarijoje besimokant ir laukiant įsikūrimo, Amerikoje kun. Milukas ir kun. Kaupas ima organizuoti lietuvių kanius tai kuriamai kongregacijai rūpinti finansinę paramą. Tik dabar dėl draugijos darbų jie nesusitaria. Kun. Miluko tikslas buvo Seseles panaudoti pirmiausiai prie spaudos, o jei bus iš ko, galės ir kitais darbais užsiimti. Kitų noras buvo tvirti vienuolių-mokytojų kongregaciją ir ko greičiausiai statyti jas į savo parapijos mokyklas. Šį sumanymą rėmė kun. M. Kriaučiūno pavyzdys. Jis jau turėjo lietuviškas iš lenkių Nazaričių vienuolyno savo parapijos mokykloje. Šią mintį stropiai rėmė ir Kazimiera, kuri jau aptarė tą klausimą Vokiečių-vienuolių mokytojų darbams prisijūrusi. Ji dar smarkiau mha brolių ir kitus raginti, kad ko greičiausiai statytų vienuolyną tikslu rengti mokytojas į lietuvių parapijų mokyklas. Čia pasidarė jau dvi frakcijos. Negalėjo dabar eiti nė žingsnio toliau. Iš tos priežasties nei vieni, nei kiti nieko gero nevieikė ir jau rudnį 1903 m. manyta, kad visas sumanymas išeis "fiasco." Pagaliau, kunigas Kaupas ir parašė Kazimierai, kad "Visa Kunigų Taryba dėl Tavo sumanyto klostoriaus pakriko. Kokius turėjo raštus prisiuntę man; liepdami daryti ką sumanau, jei noria, kad tas sumanymas įvyktų. Taigi, sakau Tau, kad jeigu nori minyška tapti, eik kur į klostorių ir būk ja, bet čia niekas naujam klostoriui dabar nedaroma." (Laiškas — 1904—9—7 d.). Kazimierai smūgis. Šveicarietės mokytojos ją ramina, drąsina primindamos "Jei Dievo darbas, nieks nepastos kelią. Tokiais būdais Jis kartais kristalizuoja Savo Valios pareiškimą."

Kazimiera vėl pradeda klausimą judinti. Seselei patarimu rašo broliui kun. A. Kaupui laišką prašydama, kad jis su kun. A. Miluku mėgintų gauti Amerikoje lietuvių kunigą, kuris apsiimtų kongregacijos įsteigimo darbą ir gautų taip gi Vyskupą, kurs tą kongregaciją į savo dieceziją priimtų ir ją globotų. Prašymo paragintas kun. Kaupas su kun. Miluku kviečia kunigus į susivažiavimą "klostorių" aptarti. Tuom tarpu jis Kazimierai išmėtinėdamas užsikarsčiavimą, visri išlėsto steigiamos kongregacijos planus: "....kad kongregacija bus Amerikoje dėl amerikiečių, t. y. užsiiminės mokiniu Amerikos lietuviškų mokyklų ir dėlto pradžią kongregacijai reikia daryti Amerikoje, ne Šveicarijoje." Toliau: "Klostoriaus nepastatys vienas kun. Milukas, nė vienas kun. Kaupas, nė vienas kun. Sedvydis, nė visi trys krūvoje. Jį pastatys tikrai katalikiškoji visuomenė, o ji tą padarys tikrai tuomet, jeigu tame reikale bus užinteresuoti VISO lietuviški kunigai... Toje tai mintyje tapo suauktas visuotinis lietuvių kunigų suvažiavimas į Pittsburgą (1903) ateinančio mėn. 24 d. Į šį suvažiavimą kiekvienas kunigas galės paduoti savo nuomonę, pažadėti šelpti kongregaciją ir mokiutines—ir, kas svarbiausia, galės pasakyti, kad lietuvišką kongregaciją įsteigė jį pats drauge su kitais." (Laiškas Kazimierai į Ingenbohly 1903 m. spal. 30 d.).

Susirinko, tarėsi, bet aiškaus nieko nenuveikta, tik tiek, kad žvalgytasi, kuris apsiimtų naujos kongregacijos reikalais. Prašyta kun. Saurusaičio. Rašo apie tai kun. Kaupas ir kun. Milukas: "Būdamas Newark, šnekėjau su kun. Saurusaičiu apie seseris. Jis neapsiima vesti jų reikalų." (Laiškas 1905 m. sausio 4 d.). Bet netrukus, 1904 m. pavasaryje, Amerikoje atsirado vienas ką tik pabairęs mokslus Ryme ir Jeruzolimoje ir Mount Carmel, Pennsylvanijoj dabar klebonauja. Apie vargą surasti tam reikalui kunigą, kun. Kaupas rašo Kazimierai: "Pasilieka vienas, kun. A. Staniukynas, bet ar ir jis apsiims, nežinia." (Laiškas 1905 m. vas. 10 d.).

Bet ir kun. A. Staniukynui tas apaštalybos reikalas rūpi. Pasiūlus jam imtis to darbo, jis ilgai masto. Bet sykį pasirvęs, duoda žodį ir imasi darbo. Džiaugiasi visi. Tai matyt iš kun. Miluko laiško Kazimierai: "Kun. Staniukynas ir nuo Vyskupo turi pavėlinimą ir nuo kun. Kaupo pritarimą. Tai tikrai Jums Apvaizdos atsiųstas į Ameriką kunigas. Nėgeria nieko, pasninkauja, o maldingumo neapsakytos. Prie tam patriotas. Taip gi daug žinąs apie zokoninkes. Tu pati nusidvyysi jį pamačius. Gyrei Naująją. Ale Staniukynas tai 100 Naujųjų (Norvydų) sudėjęs nebūtų gana." (Laiškas 1905 m. vasario 28 d.). Kiek vėliau kun. Kaupas praneša Kazimierai štai ką: "Jis apsiima padaryti pradžią lietuvių kongregacijai. Jo vyskupas dar seniau prižadėjo išsiųsti leidimą įsteigti atskirą lietuvišką kongregaciją, bet ant nelaimės dabar yra išvažiavęs į Rymą ir negrįš be dviejų mėnesių. Tai gi reikalas truputį užsivilks. Jeigu viskas eis taip kaip norime, tad jau rugpjūčio mėnesyje galėsi plaukti į Ameriką. Tuo tarpu kun. Staniukynas ketina važinėti po lietuviškas parapijas ir rinkti lešas jūsų reikalui. Bet pirm visko norėtume žinoti, kiek jūsų atvažiuos. Reikia mažiausiai trijų" (Laiškas 1905 m. bal. 27 d.). O patsai kun. A. Staniukynas kukliai jau savo bendradarbei Šveicarijon šitaip rašo: "Jis (kun. Kaupas) sykiu su kun. Miluku palenkė mane rūpintis apie įstatymą Jums vietos savo parapijoje. Su dideliu džiaugsmu sutikau ant to. Jau rašiau ir pas savo Vyskupą tame reikale. Pradėjau taip gi rinkimą pinigų ant įtaisymo mokyklos ir aukoms augant, ant pastatymo Jums klostorielio. Man užimant lietuvišką parapiją Mount

SV. KRYŽIAUS BAŽNYČIA

Mt. Carmel, Pa.

Šios bažnyčios kleboną kun. Antaną Staniukyną šv. Kazimiero Seserys 1907 gavo sau kapelonu ir įsteigė.

GėRB. MOTINA M. GABRIEL,

I. H. M. Kongregacijos.

Buvusi šv. Kazimiero Seserų

Vyresnioji ir Globėja.

MOTINA MARIJA GENERALĖ VYRESNIOJI
MOTINA M. CONCEPTA

MOTINA M. IMMACULATA

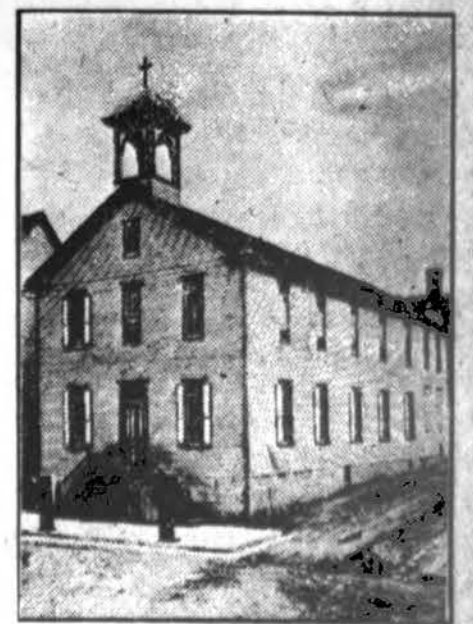

GėRB. MOTINA M. CYRIL,

I. H. M. Kongregacijos.

Buvusi šv. Kazimiero Seserų

Vyresnioji ir Globėja.

SV. KRYŽIAUS MOKYKLA

Mt. Carmel, Pa.

Čia šv. Kazimiero Seserys pradėjo mokytojavimo darbą 1905 m.

Carmelyje, Jo Mylista Vyskupas tiko ir ant priėmimo lietuviškų zokonių; tuom tarpu bet, neturėdamas da Jo atsakymo negaliu Jums galutinai linksms pranešti žinios. Malonu man tiek priminti jog rūpestis apie Jūsų reikalus eina. Meldžiu prašyti Viešpaties idant Jis palaimintų mūsų darbus. Kiekviena pradžia būna sunki, ir kiekvienas didelis darbas ir didelių aukų reikalauja. Ir šis darbas be to visko negalės apseiti" (1905 m. birž. 20 d.).

Kun. Staniukynui draugijos įkūrimas dabar ne svajonė bet realybė ir todėl jis praktiškai imasi darbo. Jau rūpi ne vien materialūs seselių reikalai, bet nuo pirmos dienos rūpinasi jų dvasinio gyvenimo gerove. Tame pačiame laiške jau Kazimieras teiriasi: „Prie kasdieninių apmąstymų koki jė ten rankvedį naudoja? Būtų gal naudinga išversti tas knygas į lietuvišką kalbą.“

Dabar naujos kongregacijos galime žingsnius skaityti. Apvaizda teikia lietuvių gerovei svetimtauti, lietuvius mylintį, Jo Malonybės Harrisburgo Vyskupą John William Shanahan. Tuoj sugrįžęs iš Romos, kviečiasi kun. Staniukyną pas save. Apie tai pastarasis kun. Kaupui rašo: „Prižadėjo viską ką reikės trumpame laike atlikti. Ir taip: tuojau, tą pačią dieną žadėjo rašyti pas Perdėtinę „Teresianum“ ar ji apsiims tas novicijus išleisti į Ameriką—paskui, po apturėjimo atsakymo, rašys į Propagandą. Teip jog visas šis dalykas būs atliktas į beveik 40 dienų. Vyskupas nori kad zokonikams Mt. Carmelyje būtų su laiku pastatyti atsakanti mokykla ir konventas. Tuom tarpu reikėtų pasaudyti joms namą“ (1905 m. birž. 30 d.).

Vyskupo žodis žadėjimais nesibaigia. Jis daro daugiau negu žada. Iš to lietuvių tautai stebėtina gerovė. Apie tai rašo kun. Staniukynas į Šveicariją: „Neužilgo reikės Jums apiešiti Ingenbohli ir Šveicariją ir leisti Amerikos link. Jau dvi savaitės kaip Jo M. Vyskupas atsiuntė man Jūsų Godotinės Perdėtinės gražų atsakymą ir Jo M. Vyskupas Harrisburgo apsiėmė Jūs priimti į savo Vyskupystę ir apgyvendinti Mt. Carmelyje... Jo M. Vyskupas apsiėmė mokėti už užlaikymą Jūs visų trijų per laiką vienų metų“ (1905 m. rugsėjo 4 d.). Ir tuoj to paties mėnesio 20 dieną prašo: „Dėl atsiuntimo Jums laivakorčių man reikalingi Jūsų visų trijų vardai ir pavardės.“

Tuom tarpu Jo M. Vyskupas ieško vietos kur mūsies atvažiavusios galėtų bent vienus metus angliškam vienuolyne pagyventi „Kur Jūs turėsit progą, ne tik apsipažinti su dvasišku gyvenimu ir jame sustiprėti, ale taip gi, kas labai reikalinga, pramokti anglišką kalbą, ir gyvenimo Zokonikų Amerikoje“ (Kun. Staniukynas 1905 m. rugs. 4 d.). Jo teiriantis keliuose vienuolynuose bet galiausiai tam sutinkančios, Seselės „Tarnaitės Nekaltos Marijos Širdies Kongregacijos“ (Sister Servants of the Immaculate Heart of Mary), Scranton, Penn., kurioms dėkodamas Vyskupas rašo: „I thank you for consenting to accept the three Novices. I shall send for them at once, and I believe that they will be here by November 1st. Your terms are satisfactory, I shall be responsible for the payment“ (Oct. 3, 1905). Džiaugsmai didėja. Prie to ir Gerb. Motinos Cyrilės prižadas kun. Staniukynui užiebia skaisčią ateitį. Apie tai jis kun. Kaupui rašo: „Vienuoless apsiima pavestas sau Vyskupo novicijus rūpestingai visko išmokinti. Rytoj siunčiu \$450.00 ant kelio“ (1905 m. spal. 3 d.).

Tiek pažengus, parengia atsišaukimą į visus liet. kunigus vienuolyno statymo reikalui. Jų numatoma vieta Mount Carmelyje. Bet apie finansinį darbą štai ką rašo susidėję kun. Kaupas ir kun. Milukas draugui kun. Servetkai: „Ant mūsų atsišaukimo iš liepos 11 d. atsiliepę sekantieji kunigai: A. Milukas, A. Kaupas, B. Zindžius, V. Staknevičius, M. Sedvydis, J. Zebrys ir A. Šaulinskas. Sumetė jie viso \$340. Bet šio suma vargiai užteks kandidatų partraukimui iš Šveicarijos. Priseina vėl klabinėti į duosnumą mūsų dvasiškijos“ (1905 m. spal. 7 d.).

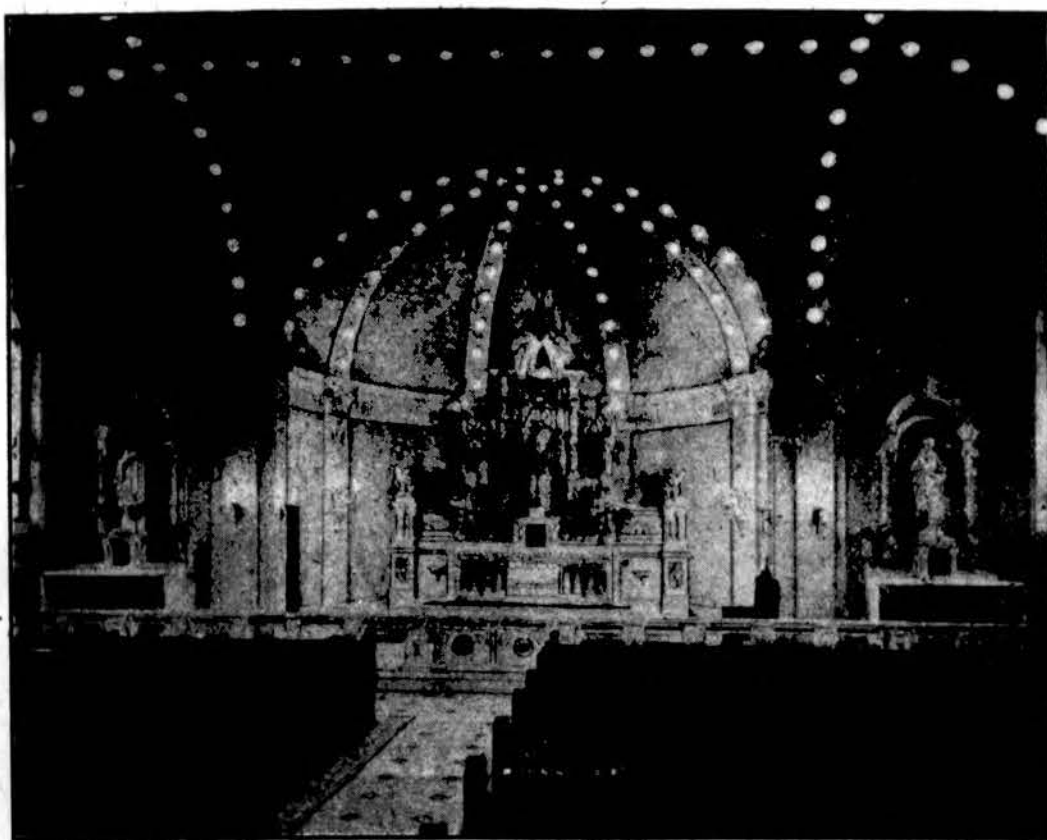
Matyt, organizatoriai ateitimi neabejoja nors dėl finansinių dalykų nujaucia būsiat daug vargo. „Nė žemiau pasirašiusieji, nė kun. Staniukynas tiek pinigų neturi, bet apie kongregacijos ateitį abejojti nėra ko, nes visos trys lietuvaitės yra rimtos ir su dūšia ir kūnu atsidavusios kongregacijai“ (Laiškas kun. Kaupo ir Miluko kun. Servetkai — 1905 m. spal. 7 d.).

Kandidatės iš Šveicarijos išsileidžia spal. 15 d. palaiminimais ir gerai linkėjimais apkrautos, o 21-mą dieną sėda laivan. Į Serantus pas kunigą Kaupą atvykta 29-tą. Čia joms klebonas lapkr. 2 d. surengia išleistuves. Lietuvių dvasiškija tos valandos iškilmingumą tiek jautė, kad prakalbomis sveikino ne tik kandidatės, bet ir viens kitą.

KANDIDATŲ PIRMIEJI ŽINGSNIAI AMERIKOJE

Kandidatės Amerikos vienuolyne didžiausias vargas buvo anglų kalbos nemokėjimas. Kazimiera šiek tiek jos mokėjo. Antanina, kaip aukščiausiai minėta, čia augusi. Bet Juditai teko ženklais susirūdinti. To nebojo nė viena, o mokytojos savo pedagogijos gudrybėmis greit angliškai jas išmokino.

Imtasi mokslo iš visų spėkų. Prie to, rimtai rūpintasi pamatiniais vienuolinio gyvenimo dalykais. Kandidatės stoja prie suntaus mokslo darbo, o kun. A. Staniukynas, atsitraukia nuo parąsios darbų, ir kolektoodamas po lietuvių kolonijas, aprūpina kandidatas medžiaginiais. Jis „ubagauną“, vargsta, pesimistinių prikalbų prisklauso. Tiesa, užtinka susipratusių, remiančių, bet dažniausiai išimtinėjimais užverstas, eina nuo durų. Tačiau ramina: „Reik ir jėms kultūros. Tada suprastų.“ Nuo pradžių pasakė sau: „kiekvienas didelis darbas ir didelių aukų reikalauja“ (Laiškas 1905 m. birž. 20 d.). Niekur dokumentuose neužtinkama, kad jis savo vargus pasakotų. Gal saviems draugams, bet nuo seselių ir svečių, matyt, slėpė. Kiek jis, kandidatės Serantuose būnant, veikė galime numanyti skaitant jo dienyną ir laiškus. Čia keletą ištraukų: „Aš tuomi tarpu (būdamas reikalais Montreal, Canada) apžiūrėjau bent gi iš laiško savo mokyklą... tapo perdirbti pamatai... vietoje įtaisytos sėdynės ir kiti prie mokymo dalykai... rūpinusioli kolektouoti atsakančią sumą mokyklą įtaisyti“ (kun. Kaupui laiškas išt. 1905 m. lapkr. 28 d.). Toliau: „Dabar vakarais esmi užkas kalėdojimu... pasistengsiu parūpinti ir keletą lietuviškų dvasiškų knygelių Jūsų naudojimui“ (Kazimierai — 1906 m. sausio 30 d.). Vyskupas Shanahan jam rašo: „I am pleased to know that you are going to collect funds from the Lithuanian people for the establishment of a Mother House for the Sisters“ (1906, May 6th). Kaupaitė rašo: „Ir Jo M. Vyskupas įsakė man taip gi parūpinti gulas šv. Kazimiero Seserų Zokonui“ (1907 m. bal. 20 d.). „Reikalaujamas knygas liepiau „Zvaigždės“ redakcijai atsiųsti“ (1907 sausio 26 d.). Vėliau tai pačiai rašo: „Turiu pasiklausti Jūsų, dalyk apsirėngimo šv. Kazimiero Seserų... Knygas man kaoge nurodytas išrašiau... praneškite kiek pinigų atsiųsti privatiškas reikalams“ (1907 m. bal. 26 d.).

ŠV. KAZIMIERO SESERŲ KOPLYČIA,
kurioje šandien įvyksta iškilmingos pamaldos minint Sidabrinį Jubiliejų.

Sąžiningai vykdė administratoriaus-globėjo darbą; be pasitarimo, pasiklausimo nieko nedarė. Steigimo darbą pirmyn varė, linksmais pranešimais drąsino seminaristes. O kad turėta vargo, matyt iš „drabnų“ surinkimų jų reikalams padengti. Tais laikais ir Amerikoje mūsų žmonės nebuvo įpratę didesnių aukų duoti.

Antrais metais kun. Staniukynas rašo Motinai Cyrilėi: (Vertimas) „Gerb. Vyskupas pranešė man, kad lietuvaitės Seselės Mt. Saint Mary's Seminarijoje reikalinga didesnio priūšimo ir delfo liepia palikti jas Jūsų priežiūroje dar kitus metus. Gerb. Vyskupas užmokėjo jų pragyvenimą ir mokslą už vienus metus, už kurį mes labai dėkingi Jo Malonybei. Bet dabar aš prisiimu tą priedermę ir aš apmokėsiu ne tik už tas tris lietuves Seselės, bet už visas, kurios atvyks į Jūsų Seminariją.“ Draug tame pačiame, 1906 m. rugp. 26 dienos, laiške jis praneša apie įstojimą pirmos Amerikos lietuvaitės: Katarinos Baidokaitės iš Mount Carmel, Penn. (Dabar Sesuo M. Elzbieta).

Steigėjus šiuo tarpu ima gaudinti iš kur tai kilęs tamsus debesys. Vyskupas Shanahan, gyvai persiėmęs steigimo darbu, o nesuprasdamas lietuvių būdo, ima įtarti nepritirimu ir draug pavojingų užsispyrimu. Pabūgo, kad pradėtas darbas nepakrikty. Apie tai jis rašo kandidatėjų globėjai, Motinai Cyrilėi. Ši jam atsako: (vertimas) „kilnieji darbai dažnai statomi tik ant mėginimo nuopelnų... Be to, manau, lietuvių ateitis ne taip tamsi kaip Jūsų išsivaizduota. Aplinkuma kokioje šiandien jų esama, ne kuo blogesnė už mūsų airių protėvių, 50 — 60 metų atgal šioje pačioje Pensylvanijos valstijoje, kai jie gyveno tose vietose kur dabar lietuviai ir kiti emigrantai gyvena.“ (1907 m. birž. 28 d.). Šiuomi ji išblaško pesimizmą ir stiprina Vyskupo pasiryžimą.

Tuoju, skubiais broliškais perspėjimais, pasiraginimais patys lietuviai ima savo tautinę ydą, nerangumą, taisyti. Laiškai to pilni. Kun. Staniukynas savo bendradarbiui, kun. Kaupui, rašo: „Nemislįju čion kokią intrigą esant. Aiškus dalykas, jeigu mes leidom savo kandidates paimti Vyskupui ant savo atsakymo, ir tuomi parodėm savo, iš medegiškos pusės silpnę, tai todėl negal Vyskupas abejojti ar galėsim mes pakelti daugiau jei mažiaus negalėjom... Jos, tiesa, tur gerą norą, bet negalime joms daleisti išblaškyti zokoniską dvasią kolektoomis po svieta. Mes joms turime pradžioje duoti pašalpą. Aš žadu nuo šios dienos dėti jų reikalui ir išmokėti tūkstantį dolerių. Tegul susirinks da keletas panašių aukotojų ir mes galėsim Vyskupui parodyti fundą. Kitaip, Vyskupas, nenorėdamas kad mes patys sau gėdą darytum jis mums padarys gėdą“ (1906 m. kovo 8 d.).

Kandidatės baimė „Na, ką dabar darysim?“ ir prašo kun. Kaupo ir kun. Staniukyno prašyti Vyskupo, kad jis jų neapleisų. „Nors ant jų silpnėčių negalima pasitikėti“, sakė jos, „bet Dievo pagalba nevalia abejojti.“ Kun. Staniukynas tuom tarpu buvo rašęs Vyskupui. Šis nusileido ir liepė kun. A. Staniukynui ruošti Konstituciją naujai Kongregacijai.

Surinkęs keletos kongregacijų įstatus, kun. A. Staniukynas tuoju pradėjo tą darbą. Naudojasi Šveicarijoje Kryžiečių ir Serantų I. H. M. Seselių įstatais. Vyskupas J. Shanahan išsiuntė Romon prašymą steigti Amerikoje esančių lietuvių reikalams lietuvių Kongregaciją. Neužilgo kun. Staniukynas savo Kazimieraitėms rašo: „Pranešu Jums visoms linksma naujiena! Šiandien apturėjau žinią nuo Jo Mal. Vyskupo jog šv. Tėvas suteikė daleidimą įsteigti naują Zokoną lietuviškų Seserų šv. Kazimieriaus!“ (Laiškas — 1907 m. balandžio 20 d.). Be to, Rymas patvarko, kad Vyskupas turis minėtą Kongregaciją prižiūrėti ir jos įstatus patvirtinti.

Prasidėjo galutini prisirengimai. Kokiu vardu vadinsis naujoji kongregacija? Jau pirmame kunigų suvažiavime kalbėta apie atnaujinimą senos lietuvių vienuolijos ydą „Mariae Vitae.“ Kun. Staniukynas siūlė šv. Kazimiero vardą. Kazimierai tas vardas nepatiko, kam darėsi it koks sąryšis su josios vardu—jos norėta Marijos Vardo Dukrelėmis vadintis. Kaip galutinai nusprendė, štai ką praneša kun. Staniukynas: „Jūsų Kongregacijos vardas bus šis: „Seserys Švento Kazimieriaus,“ arba trumpai „Kazimieraitės.“ Atnaujinimas vardo Mariavičių taps negalimu dėl atsidusios Lenkijoje to pačio vardo sektos „Mariavitų.“ Yra tai dalykai Jo Mil. Vyskupo Shanahano patvirtinti“ (Laiškas 1906 m. bal. 27 d.). Prie to, kitame laiške, geg. 3 d. jis priduria: „Ypatingai gražiai viskas susitaiko. Jums patiktų taip gi panašus vardas (kalba apie Mariavites). Po vardu šv. Kazimieriaus tie visi mūsų norai vienijasi ir išsipildo. Žinote, šv. Kazimierui buvus ypatingu Dievo Motinos mylėtoju. Tegul pasikelia šv. Kazimieriaus Sesers prie taip aukštos Panelės šv. meilės, o turėsim pilną dangų šventųjų.“

Vardą išrinkus, prasidėjo rūbų rinkimas. „Reik kad lietuviškų Seserų apsirėngimas būtų ypatingas, ir skirtis nuo kitų; vėl, toks kad lietuviams patiktų, kad jie jau pamatę galėtų dasiprotėti jog tai jų Sesers“ (Kun. Staniukyno laiškas — 1907 m. bal. 26 d.). Dėl to drabužio buvo skirtingų nuomonių. Kun. Staniukynas siūlo: „Lietuvių dažnai: baltas ir mėlynas. Suknia ir škaplierius balti, o nuometas ir plosėnis mėlyn“ (Laiškas 1907 m. bal. 26 d.). Vyskupas Shanahan tariasi su Motina Cyrilė: „The Lithuanians are in

for colors; and, it seems that we should give their Sisters' habit a dash of color. An all black habit will terrify those people“ (Laiškas — 1907 m. birž. 26 d.). Moterys tame praktingesnės. Motina Cyrilė Vyskupui rašo: „It is fitting that the dress for Religious should be quiet“ (Laiškas — liepos 1907 m.). Kazimiera priduria: „Geriau baltųjų abitų priežiūros laiką sunaudoti kitų gerovei negu ant savęs.“ Tad pasirinko juodą abitą, o spalvos norą patenkino mėlyna juostele.

Tvarkant kitus reikalus: Mount Carmelio mokyklą ir ten pat vienuolyną ir naujokyną, kun. Staniukynas gauna nuo J. E. Vyskupo J. Shanahan žinią, kad pribūti į Mount St. Mary's, Scranton, Pa. rugpiūčio 29 d. Sako, reik tą dieną padaryti didelę lietuvių tautai dieną. Kun. A. Kaupą kviečia su šv. Mišiomis, jis pats būsiąs ir pirminkausiąs pirmoms lietuvių ir profesijos apeigoms. Būsiąs oficialis Kongregacijos įsteigimas.

Tas ir padaryta 1907 m., rugpiūčio 29-tą dieną. Vietinis tos savaitės „Times“ ir „Standard“ tas apeigas plačiai aprašo. Štai keletą ištraukų: „The three young ladies who have dedicated themselves to the service of God, are the foundation stones of a new Congregation... and the names by which they are henceforth to be known are: —

Miss Casimir Kaupas Sister Maria
Miss Judith Dvaranauskas Sister M. Immaculata
Miss Antanina Unguraitis Sister M. Concepta

...Saturday morning, August 30, the solemn ceremony of Profession took place...“

Tokiose apeigose realizuota Apvaizdos sumanymo kitas punktas. Liudininkais buvo: du Vyskupo, Jo Eks. J. Shanahan iš Harrisburgo, ir Jo Eks. M. Hoban iš Seranton diecezijos ir keletas lietuvių kunigų. „Buvo ir keli lietuviai svečiai, bet nedaug,—nieks vienuolėmis neinteresuotos, o į kitą vienuolyną nei kviešti, nei eiti kas nors neišdriso“ (M. M. Užrašai). Už kokios savaitės pakvietė kun. A. Kaupas naujas vienuoles savo bažnyčion sumai, kad žmonės pamatytų jas ir, jam paaiškinus, kad jau įsikūrė nauja lietuvių vienuolija, apie kurią kun. A. Staniukynas aukas rinkdamas jiems pasakojo, kad visi pasidžiaugtų ir Dievui padėkotų.

Namus Mount Carmelyje užima 1907 m., spal. 7-tą. Gi Kalėdų trečią dieną (tų pačių metų) įvyko iškilmingos mokyklos pašventinimo apeigos. Vyskupas Shanahan begalo linksmas. Pašventinimo pamoksle pasisakė pats su lietuvišiais esąs lietuvis ir Dievui dėkojė, kad jam leides prie tokio svarbaus lietuviams darbo prisidėti. Jis ir toliau jomis tėviškai rūpinas. Patsai dažnai aplanko jas Mt. Carmelyje. Su kitais kalbėdamas mėgdavo jas vadinti savo mažytėmis Kazimieraitėmis (My Baby Casimirs). Net ir laiškuose tai užtinkama: „I suppose that the little Casimirs are now big enough to eat candy“ (1908 m. bal. 17 d.). Atsiųsdavo joms ir sumanių dovanėlių. „I am glad you are pleased with the Stationery. The seal is of my own designing. The Crown represents St. Casimirs rank—he belonged to Royal family; the sword shows his calling—he was a soldier; the lily indicates his love for holy purity—it was his distinguishing characteristic, his chosen virtue“ (Laiškas — 1908 m. bal. 7 d.).

1908 m. sausio 6 d. atidarė pirmą savo parapinę mokyklą: šv. Kryžiaus Mokyklą, Mt. Carmel, Pa. Pirmą dieną susirinko 77 mokiniai, bet skaičius augo, ir birželio mėnesyje atostogoms išėjo 125 mokiniai.

Motinai Cyrilėi pranešus Vyskupui apie Seselių pasekmingą veikimą Mount Carmelio mokykloje, jai atsakydamas jis rašo: „In this dreary and harrowing life of mine, it is not often that I get any comfort from a letter. My mail comes freighted with troubles of all kind... Your letter, giving an account of the little Casimirs in Seranton and Mt. Carmel, was so comforting that, for once in my life, I thanked God for being alive. I hope that the new foundation, started, and fostered and promoted, and protected by you, may meet our expectations, and be the means of saving the Lithuanian people to the Faith, in their new land“ (Laiškas — 1908 m. bal. 17 d.).

Seselių mokslo darbo nuopelnai ima reikštis. Kandidatės renka, lavinasi Serantone. 1908 m. rugs. 11 d. įvyko antrojo kandidatėjų pulko įvilkutės—jų buvo septynetas. Imta rūpintis motiniškuoju namu. Vyskupas Shanahan su kun. A. Staniukynu mato, kad Mt. Carmelis netinka tokiai įstaigai. Kun. Staniukynui pasidaro neaprepiami darbai. Gavo paluosavimą nuo parapijos: „Vakar atsiuntė man J. M. Harrisburgo Vyskupas paluosavimą iš savo Vyskupystės“ (kun. Staniukyno laiško išt. 1909 m. rugpiūčio 21 d.). Nuo to laiko iki savo mirties (1918 m. gruodžio 15 d.) jis pilnai atsidavęs vien Kazimieraičių vienuolijai dirbo. Tais pačiais metais beklektuodamas ir sumanytą Amer. Liet. Kunigų Vienybę beorganizuodamas siekė ir tolimą Chicago.

Šį atvykimą pagreitino kun. J. Kolesinskio jubiliejaus proga: „Nuširdžiai prašau su pamokslu ant mano Jubiliejaus 50 metų kunigystės, 16 vas. 1909“ (Laiškas — 1908 m. gruodžio 22 d.). Prie to, kun. M. Kriaučiūnas pridėda savo kvietimą: „patarčiau Tau, atvykti su pamokslu Jubiliatui, arčiaus susipažinti su šios apieilinės kunigais ir žmonėmis“ (Laiškas — 1908 m. gruodžio 30 d.). Šis kvietimas nusprendžia monumentalį dalyką.

Atvykęs randa didžiausį lietuvių centrą su 8-mis parapijomis ir mokyklomis, kur tik dvieiose mokino Seselės Nazaretės, lenkės, turinčios keletą narių lietuvių. Ten kunigų sumanyta ir ypatingai kun. F. Serafino užsispirta, kad kun. A. Staniukynas lietuvaitės vienuoles turis būtinai atkelti Chicago, kame būsianti gera veikimui dirva ir patogiausia vieta Motiniškam namui (Draugijos Admistraciniam Centru). Tuo klausimu kun. A. Staniukynas su kun. P. B. Serafinu nuvyko pas Chicago Arkivyskupą J. E. Quigley. Išdėčius jam reikalą, Arkivyskupas tuoju sutiko ir mielu noru apsiėmė finansiniai ir visuokom Seselės aprūpinti, jei tik jos Chicago atvyktų. Įkūrimui paskolina \$30,000. Tą visą kun. Staniukynas praneša savo Harrisburgo Vyskupui, aiškindamas, kad Chicago visais žvilgsniais patogesnė seselių Motiniškam Namui vieta. Draug prašo leidimo jas Chicago perkelti. Nors Vyskupui Shanahanui gailėjo „Baby Casimirs“ išleisti iš po savo globos, bet pamatęs, kad ten joms bus platesnė ir patogesnė veikimui dirva, sutiko.

Apie tai čia ištraukos iš kun. Staniukyno dienyno:

„23 d. Kovo m. 1909 Jo M. Shanahanas Harrisburgo Vyskupas nurašė Ryman gauti daleidimą perkelti šv. Kazimiero Seserų Kongregaciją iš Harrisburgo Vyskupijos į Chicago Arkivyskupiją.“

21 d. Geg. J. M. Shanahanas pranešė, kad apturėjo iš Rymo daleidimą, Kongregacijos perkėlimo į Chicago ir apie tai nurašė į Chicago Arkivyskupą Quigley.

14 d. Birželio atėjo atsakymas nuo J. M. Are. su daleidimu atvažiuoti į Chicago ir kuoveikias imtis į darbą.
19 d. Birž. atvažiavau į Chicago.
21 d. Birž. mažiausi su J. M. Are. davė man Vyskupystės fakultates, leido kur norint pasirinkti Vienuolynui namą.
Perkėlimo leidimui atėjus, skubotai ieškota Chicagoje Vienuolyno statymui vietos. Tuo reikalu daugiausiai rūpinosi kun. A. Staniukynas, kun. P. Serafinas, kun. Aleksandras Skripka. Jiems nepataikant tinkamos vietos surasti, pats Archivyskupas ieškojo jos per laikraščius: „pagarsinimas padaotas tapo į šiuos laikraščius: Tribune, Chicago Examiner, The Daily News., Real Estatic Wanted — 3 or 5 acre plot — improved — without buildings — within one fare territory. Answer giving location and price“ (Laiško ištrauka — 1909 m. 7 — 23 d.). Vieta surasta. Čia ištrauka iš to paties dienyno:

„14 d. Rugpjūčio Jo M. Archivyskupas Quigley pranešė, kad jis ima Vienuolijai žemės 5 akierius tarp 67 ir 68 gatvės ir Rockwell ir S. Talman Ave. už 6500 dolerių.“

Apie tai rašo jis Motinai Cyrilei: (Vertimas) „Viskas eina gerai nors išlėto. Radome vietą, arba geriau sakant, Jo Mal. Archivyskupas ją rado ir paėmė ją mūsų Seselių Motiniškam Namui... Yra penkių akierių žemės plotas, į žiemius 67-tą gatvę (dabar Marquette Boulevardas), pietuose 68-tą gatvę; tarp Rockwell rytuose ir Talman Ave. vakaruose. Trys blokai nuo „Car line“ Western Ave. ir t. t. trys blokai nuo didžiausio (360 akierių) parko Chicagoje. Vieta verta apie \$10,000, bet Archivyskupas ją atpirko už \$6500“ (Laiškas 1909 - 8 - 29 d.). Archivyskupo numatyta, labai tinkama šiai įstaigai vieta, — nors buvo vien pievos ir pelkė. Kunigams vieta nepatiko, bet Archivyskupui išaiškinus, kad ateityje būsianti viena geriausių Chicagoje vietų, sutiko ir prasidėjo ten namų statybos darbas. „Pamatams kasimas prasidėjo šio mėn. 24-tą, pereitą penktadienį“ (kun. Staniukyno laiškas Motinai M. Cyrilei — 1909 m. 9 — 26 d. — vertimas).

1909 m. lapkr. 22 d. nupirkta 2 lotai žemės arti Vienuolyno kapelinijai pastatyti.

Kaip darbas eina pažūrėkime dokumentų ištraukose: „Pamatų užbaigti, bet kartinį akmenį dės tik tai gruodžio 5-tą, nes Archivyskupo visi sekmadieniai užimti iki tam laikui“ (Vertimas laiško 1909 m. — 10 — 15 d.). „Pereitą šeštadienį Archivyskupas pasirašė po dokumentu, kurį užmūrus su kartinio akmeniu, ir gailisi paskyręs dieną taip vėlai rudenį, — tiek daug purvo ir sunku prieiti“ (Vertimas — 1909 — 11 — 29 d.). „Architektas tvirtina, būk namas būsiąs pabaigtas 18 d. birželio. Siunčiu čia Jums kun. P. Serafino plenus: altoriaus, iš fronto ir iš šono, ir stacijų koplyčiai. Viskas kainuos apie \$1,000; kun. P. Serafino auka. Beje, toje pačioje kainoje ir trys stovylos ant pleno nurodytos“ (Laiškas — 1910 — 4 — 11 d.).

Buvo skirta gruodžio 5 d. kartinio akmens pašventimui. Daug svieto ir pats Archivyskupas išsirengė į iškilmes, bet orui subliurus jokių būdų negalėjo statomo vienuolyno pasiekti. Vos keliems žmonėms prie tos vietos pribirus ir nieko daugiau nesulaukus, išsiskirstė. Tik gerokai pašalus, keli kunigai su Archivyskupo delegatu, Rev. Thomas Bobal (ir dabar šv. Cyriliaus ir Methodijaus parapijos Chicagoje klebonas) prisikasė prie vienuolyno pamatų ir pašventino kartinį akmenį.

Einant vienuolyno statybos darbams, steigėjai aprūpina ir kapelioną namais. Tam nuperka skersai vienuolyną 2 lotu. (Jo pastatymui, a. a. kun. J. Kolesinskas paaukavo \$5000).

Aprūpinus kapelioną žeme, prie statomo vienuolyno gretimame lote kaimynas pastebi, kad jo pašūraitė nepritiks prie didesės įstaigos namų. Siūlo nusigabenti su visukuomi, jeigu Seselės imtų jo žemę. Jo 5 lotai patinka. Nupirkta už \$7,000.

Taip apsirūpinus žeme ir, einant vienuolyno statybos darbams, Serantuose Seselės jau savo planais kreipiasi dėl Chicago reikalų. Kandidačių daugiau renkasi; visos stropiai mokosi ruošdamosi tinkamai vesti mokyklas. Studenčių gyvenimas mažai kitu darbu pertraukiamas, — vien mokslas, praktika ir t. t. Jei ir buvo sunkus darbas, jas stūmė pirmyn jų pačių troškimas eiti į savųjų parapijas ir ten savus kreipti prie gyvenimo idealo. Jos skaitydavo valandas, kada galės savo parapijose prisidėti prie atnaujinimo Kristaus dviesios darbo. Žodžiu, statybos darbai einant Chicagoje, jos rengėsi būti tiek mokytojomis, tiek vienuolėmis. Serantų mokytojos neskupėjo pedagogikos pagalbos; antra, Dievas lietuvaitėms apšėdai davė talentų, — tą lengva pastebėti, jei turima kiek artimesnės pažinties su jomis ir prisižiūrėjus jų darbo nuopelnų. Čia jau būtų atskira ir labai plati istorija.

Iš Serantų 1911 metais, sausio 7 d., keturios Seselės ir viena

kandidatė atvyko į Chicago ir apsistojo prie Visų Šventų parapijos, Roselande, kur klebonavo kun. P. B. Serafinas ir jas kvietė vesti jo parapijos mokyklą. Vienos ėmėsi tenyškėsios mokyklos vedimu, o Seserei Marijai prisėjo rūpintis Motiniško namo įrengimu. Namų įrengimui jai pagalbon įstojo dvi kandidatės iš Chicago: Ona Mickiūtė (Sesuo M. Pranciška) — Veronika Bakaitė (Sesuo M. Katarina). Su šiom dviem važinėta kasdien iš Roselando miestą pirti ir vienuolyną dirbti. Beje, pirmutinioji Chicagietė į šv. Kaz. Vienuolyną buvo Antanina Nutaitė (dabar Sesuo M. Antonia); ji pastojė anksčiau, tiesiog į Serantus, ir su seminaristėmis likosi ten prie mokslo.

Sausio mėn. atvažiavusi Motina Cyrilė ir nuvežusi porą įsteigėjų, perstatė jas vietas Archivysk. J. E. Quigley ir pavedė jas jo globon.

Vasario 28 d. 1911 m. atvyko iš Serantų visa aštuoneta naujokių ir viena kandidatė. Kitos palikta, kad nesitrukdytų mokslas. Atvežė jas viena I. H. M. Seselių, Sesuo M. De Sales. Iš Vakarų Valstybių misijų grįždama Motina Cyrilė vėl jas aplankė. Ji čia pabuvo su lietuvaitėmis pirmųjų žengsnių prižiūrėjimo tikslais, o išvažiavus parūpino joms vadovę, — bent kol mūsiškės lietuvaitės apsispręs su Chicago. Be to, verta paminėti šios gerb. Motinos Cyrilės dosnumą mūsų lietuvių naudai. Buvo minėta, kad ji paskyrė vieną savo geriausių Seselių į pirmąją liet. par. mokyklą, Mt. Carmel. Tai Seseli neilgai teko tarp jų dirbti. Ji krito lietuvių darbe auka. Pargrįžus atostogoms, ji rekolekijų metu mirė. Motina Cyrilė Mount Carmelio mokyklai paduoda antrą ir trečią į jos vietą, — iki pasidaugina lietuvaičių mokytojų skaičius. (Kun. d-ras J. Končius minint 25 m. parapijos sukaktį savo šiemet rengiamoje išleisti knygoje, plačiai aprašo Kazimieraičių pirmąsias mokytojavimo dienas Mt. Carmelyje. Draug mini ir apie jų pagelbininkes Immaculate Heart of Mary Seseris).

Neskūpėjo airės paskirdamos Kazimieraitėms laikinai vyresniąją ir į Chicago vienuolyną. Skiria joms Motiną Gabriele. Ji Didžia-me Penktadienį 1911 m. atvyksta su Serantuose likusiomis šešiomis kandidatėmis. Nuo to laiko pilnai gyvavo naujos Vienuolijos Naujokynas Chicagoje. Motina Gabrielė buvo ir Vyresnioji ir Naujokyno Vedėja. Jos asmuo Seselių atsiminimuose — tai kilnus pionierius. — (Čia biografui esama gražios medžiagos).

Kas ją pažino, gali liudyti, kad lietuvių vargai buvo ir jos vargai; o jų džiaugsmas buvo ir jai džiaugsmas. Savo pasiaukavimo dosnumu, drąsino jai pavestas lietuvaiteis ir rengė jas į lietuviškąją dirvą, su lietuvaitėmis išbuvo beveik trejus metus.

Vienuolyno statybą beveik jau užbaigus, reikalingiausius įrengimus šiek tiek supirkus, laikraščiuose visur skelbta apie namo pašventinimą. Lietuvių daugumos dar neatsipeikėta; kažin kas tai per daiktas — vienuolynas. Vis gi liėpos 2 d. įvyko tikrenybė. Jo Eks. Archivyskupas Quigley pašventino lietuvaičių šv. Kazimiero Vienuolyną. Ar vienuolyno reikšmė tautoje visiems buvo tinkamai suprantama ar nesuprantama, to ir šiandien negalima aptarti. Tačiau, iš tų dienų laikraščių išskaitoma viena mintis: priešas ar nepriešas, visi kalba, kad to vienuolyno šventinimas tai ypatingo lietuvių istorijoje įvykio pradžia. O katalikų laikraščiai atvirai reiškė didelės tautai išganymo vilties.

Motniškame name apsigyvenus ir kaip atskira lietuvaičių Kongregacija pradėjus gyvuoti, pasipylė urinu iš daugumos liet. parapijų reikalavimai užimti jose mokyklas. Kandidačių tais laikais stojo mažai. Keletą metų vos trys-keturios tepadaugino jų ir taip mažą skaičių. O užimtosiose mokyklose mokinių skaičius augo desėtkais ir šimtais. 1912 metais atidaryta dvi mokyklai: šv. Baltramiejaus, Waukegan, Ill., ir šv. Kazimiero, Philadelphia, Pa. Jau ir tada sunaudota ne tik Seselės bet ir turimos naujokės ir kandidatės. Dar turėta Seselių mokyti po keletą skyrių, o kai kur ir virš šimto mokinių viename kambaryje (pavyz.: Philadelphiaje 125 mokiniai vienoje krūvoje ir tai parapijos svetainėje, — gi kitas neva kambarys, už palos ant scenos savo lermą varė). Sunkumą Seselės rado ne tokių būrių ir nepatogiose aplinkumose mokindamos, tik tas buvo joms sunku, kad negalėjo patenkinti kitų reikalaujančių jų pagalbos. Už tą jų neišsigaalėjimą archyvai rodo, kokia neskania išmėtinėjimo duona jos tose dienose mito. Tas tęsėsi iki 1930 metų.

Tuo laiku Seselių daryta didžiausios aukos. Kad tik pagelbėjus ir patenkinus reikalaujančius jų darbo, nekurių pasiaukota net iki mirčiai!... Šiame dvidešimties metų laikotarpyje jos užėmė pradinės mokyklas 24 parapijose. 1911 metais jos plėtė ir tobulino atidarytą prie vienuolyno Chicagoje akademiją. Pradžioje buvo pastatytas tik dalis vienuolyno. Motiniškam namui, akademijai, naujokynui ir pačių Seselių gyvenimui greitai pritrūko vietos. Bet išvargo jos ten iki po Didžiajam Karui.

Kun. Staniukynas karo laikais jau dikčiai susilpęs sveikatoje, ne tiek apie save rūpinosi, kiek apie vienuolyno didinimo reikalą. Vienok tų laikų sunkenybės neleido jam nė pamintyti apie planus. Karui užsibaigus, Aukščiausias jį pasivadino amžinam užmokesniui. Seselės pasijuto našlaitėmis ir nedrįso net norėti iš namų sausakimšos pasiūsuoti. Beje, pirmutinioji mūsų mirusioji Seselė, M. Elena Barisaitė, pasekė kun. Staniukyną į amžinastį porą mėnesių vėliau. Ji buvo ir jo parapijos ir pirmosios liet. Seselių mokyklos mokinė. Tuo tarpu Dievo Apvaizda duoda joms du didelius prietelius: kun. d-rą Pr. Būčį (dabar Kat. Rytų Apeigos Vyskupas) kapelionu, ir

kunigą F. Kemėšį kolektoarium. Pastarasis surenka Seselėms statybai apie \$15,000 aukų, o naujasis kapelionas stiprina jas ne tik vienuolinio gyvenimo dvasioje, bet draug uoliai rūpinasi jų materiale padėtimi.

Abu prieteliai traukia visuomenės kilnas širdis į organizuotą darbuotę vienuolynui. Steigia šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugiją. Tai sumanė a. a. p-lė Teodora Andruskevičiūtė. Jos mintį priėmė ir ją realizavo viršui minėti asmenys. 1919 m. kovo 4 d. į talką pakviečia pirmiausia iš visų Chicago parapijų veikliausias moteris ir merginas. Šios pritraukia dideliais būriais sau pagelbininkes ir visos stoja darban, kad suieškojus lėšų vienuolyno dastatymo reikalui. Jos užbrėžia sau tikslu:

1. Surasti stipendijas gabioms ir neturtingoms šv. Kazimiero Akademijos mokinėms;
2. Neturtingoms, o tikinčioms kandidatėms į vienuoles suieškoti dalį.

Jos iki šiai dienai, kai tikros lietuvių-motinos, duoda galimybę mokslui ir katalikiškam lietuvių auklėjimui Seselių akademijoje. Jos išjudino Amer. liet. visuomenės dosnumą ir Seselėms pasidarė galima jau 1920 metais kovo mėn. pradėti didinti vienuolyno rūmai.

Po karo amerikiečiams finansiniai gerai stovint, už trejetos metų pradėta trečias statybos darbas prie vienuolyno. Pastatyta joms begalo reikalinga koplyčia ir auditorija. Koplyčią su didelėmis iškilėmis pašventino Jo Eminencija Jurgis Kardinalas Mundelein 1925 m. geg. 17 d. Lietuvių dosnumo paminklas koplyčios pastatymu užpildė Seselių per šešioliką metų giliausiai atjaustą trūkumą.

Seselių opiuosius reikalus aprūpinus, Chicago katalikiškoji lietuvių visuomenė, ypatingai dar kun. A. Staniukyno suorganizuotos šv. Antano Labdaringosios Sąjungos nariai, be atidėlio, stūmė pirmyn našlaitnamio įsteigimo reikalą. Negavus, vienok, reikalingo bažnytinio ir miesto autoritetų našlaitnamio pritarimo, minėtoji sąjunga savo labdaringumą pakreipė į ligoninės statymą. Šis planas tapo autoritetų užgirtas ir pavestas įvykdyti Seselėms Kazimieraitėms. 1927 metais rugsėjo 14 d. labdariai ir kilnioji Chicago lietuvių visuomenė susirinkusi ant kun. Staniukyno laikais nupirkto labdarių 10 akierių žemės, pradėjo pamatams vėlėną versti. 1928 metais, lapkr. 4 d. Jo Em. Jurgis Kardinalas Mundelein pašventino ir šį lietuvių pasiaukojimo ir organizuoto darbo vaisių: *Šv. Kryžiaus Lietuvių Ligoninę*.

Ligonii aptarnavimo darbą Dievas ten laimina. Chicagiečiai šios ligoninės patarnavimais naudojasi tiek gausingai, kad jau pirmais darbuotės metais slaugotojų pagyvenimui neliko ten vietos. Užleista joms nuo vienuolyno skersai gatvės ruimingoji kapelionija, Vienuolyno kapelionui tenka pavargti važinėjant iš West Sidės klebonijos. 1931 m. Seselės pastato savo sode ir jam reikalingą namelį.

CENTRINIS NAMAS RYTUOSE

Taip aprūpinusios savo pagelbininkus: kapelioną ir slauges, suburia savo jėgas senai reikalingiems savųjų narių ir savos įstaigos reikalams. Kaip mokyklų statistikoje bus matoma, Seselės Kazimieraitės darbuojasi ne tik Chicagoje, bet ir lietuvių kolonijose Rytuose. Aštuoniose mokyklose darbuojasi ten apie aštuonios-dešimtys Seselių. Joms reikalinga vasaros metu didesni namai, negu parapijos gali duoti, kad jos galėtų kartu susirinkusios dvasioje atsinaujinti, naujais mokymo metodais pasidalinti, šventas rekolekijas atlikti. Chicago visoms parvažiuoti kelionės išlaidas nebuvo galima pakelti, nė esamame vienuolyne visų besutalpinti. Ten turėti nuosavus didesnius namus buvo aiškus reikalas ne tik Seselėms, bet ir kitiems, ypatingai jų prieteliams Rytinėse kolonijose. Ne su vienu daug apie tai svarstyta. Bet tikram darbui ir čia tik vieno ranka rimtai, kilniai ir ištvermingai pridėta. Jo per dvejus metus ieškota tinkamos vietos. Derėtasi, judinta širdys aukoms. Ir trečiuose metuose patvaraus darbo vaisius yra: nupirkta 203 akierių žemės plotas su Seselėms ir jų pagelbininkams reikalingais trobėsiais Seselių nuosavybė, vardu, „Villa Joseph Marie“ (Juožapo-Marijos Villa). Tą jubiliejus metų atminčiai įgytą nuosavybę surado ir įgijo Seselės gerb. kun. J. Čepukaitis. O finansiniai pagelbėjo dosnieji Amerikos lietuviai, ypatingai parėmė jas savo fondu gerb. kun. J. Halaburda. Šioji vieta yra prie kelio vadinamo Holland Road, tarp Philadelphia ir Newton miestelio. Jau šių 1932 vasaros atostogų metu Seseris ją naudojo.

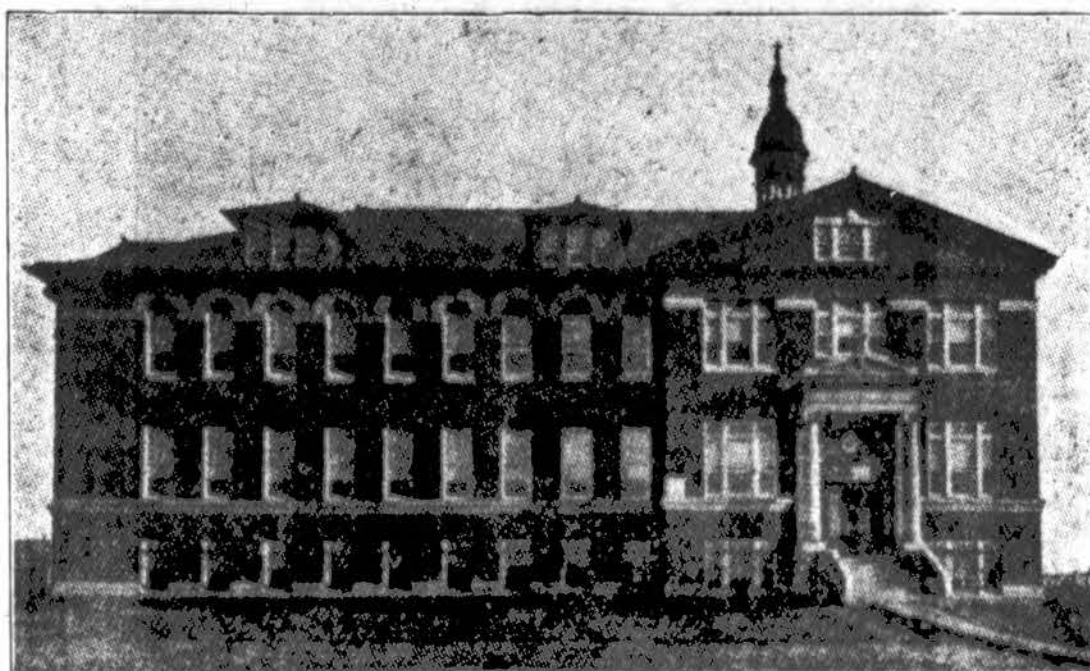
Šioji statistika rodo Seselių darbuotės dirvą ir eigą nuo 1908 iki 1932 metų.

SESELĖS KAZIMIERAITĖS LIETUVOJE

Apie Seselių apsigyvenimą ir darbuotę Lietuvoje kilo mintis Didžiojo Karo metu. Vienuolyno užrašuose pažymėta, kad „1916 me- (Pabaiga 8-tam pusl.)

KUN. ANTANAS STANIUKYNAS
Šv. Kazimiero Seserų Vienuolijos Įsteigėjas.
Mirė gruod. 15 d., 1918 m.

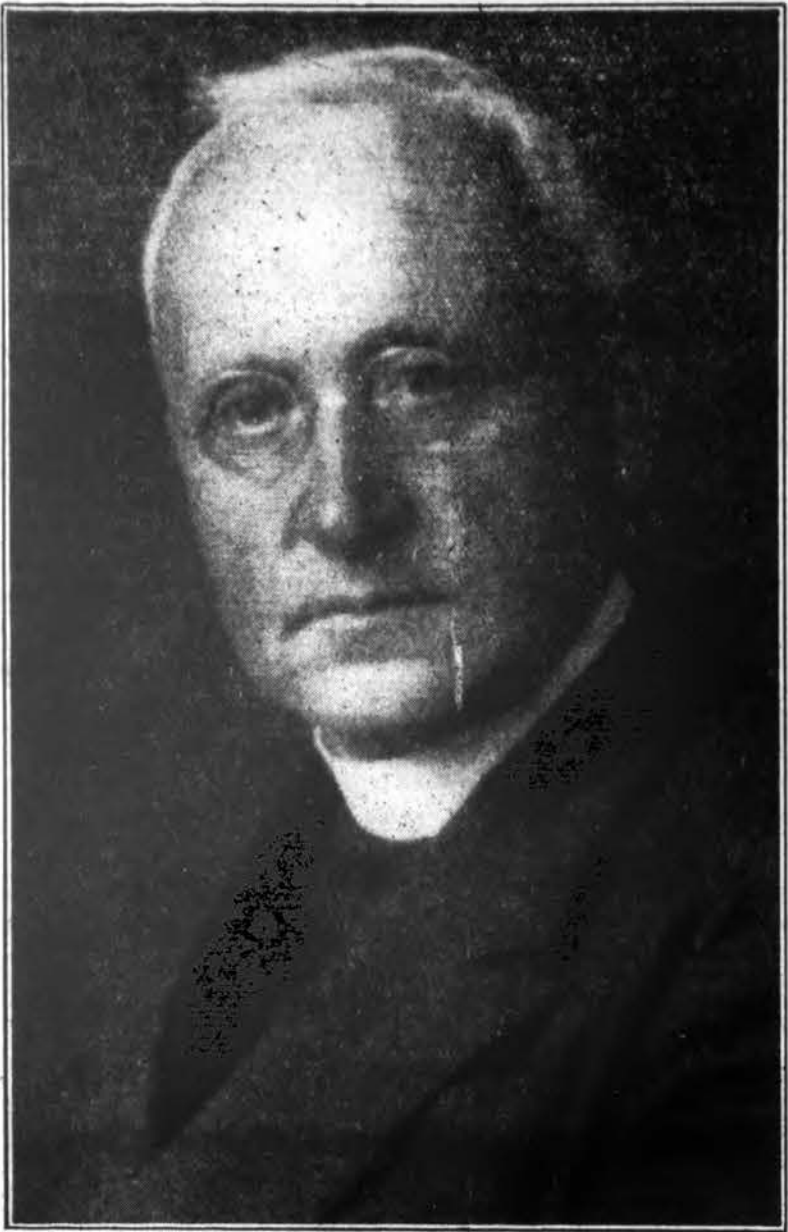

ŠV. KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLYNAS CHICAGOJE, PIRMOJI DALIS
1911 m.

VIENUOLYNUI VIETOS IEŠKOTOJAI
KUN. A. SKRIPKA — KUN. A. STANIUKYNAS —
KUN. PR. B. SERAFINAS

Švento Kazimiero Seserų Sidabrinio Jubiliejaus Atminčiai

KUN. ANTANAS MILUKAS,
Maspeth, Long Island, N. Y. Lietuvių parap. klebonas.
Vienas iš pirmųjų Rėmėjų Šv. Kazimiero Seserų Vienuolijos.

KUN. ANTANAS KAUPAS
1870—1913
Motinos Marijos brolis, kuris Šv.
Kazimiero Seserų Vienuolijai daug
yra pagelbėjęs jos kūrimo reikale.

KUN. J. ČEPUKAITIS,
Šv. Andriejaus parap. klebo-
nas, Philadelphia, Pa. Jis padė-
jo Šv. Kazimiero Seserims su-
rasti Šv. Juozapo Villą, netoli
Philadelphijos.

KUN. V. DARGIS IR JO EKSC. P. P. BŪČYS, M.I.C.
Abu yra daug pasidarbavę Sesutėms Kazimierietėms.

PIRMOSIOS ŠV. KAZIMIERO SESERŲ MOKYKLOS MOKINĖS 1908
Mt. Carmel, Pa.

ŠV. KRYŽIAUS LIETUVIŲ LIGONINĖ, CHICAGOJE,
Vedama Šv. Kazimiero Seserų.

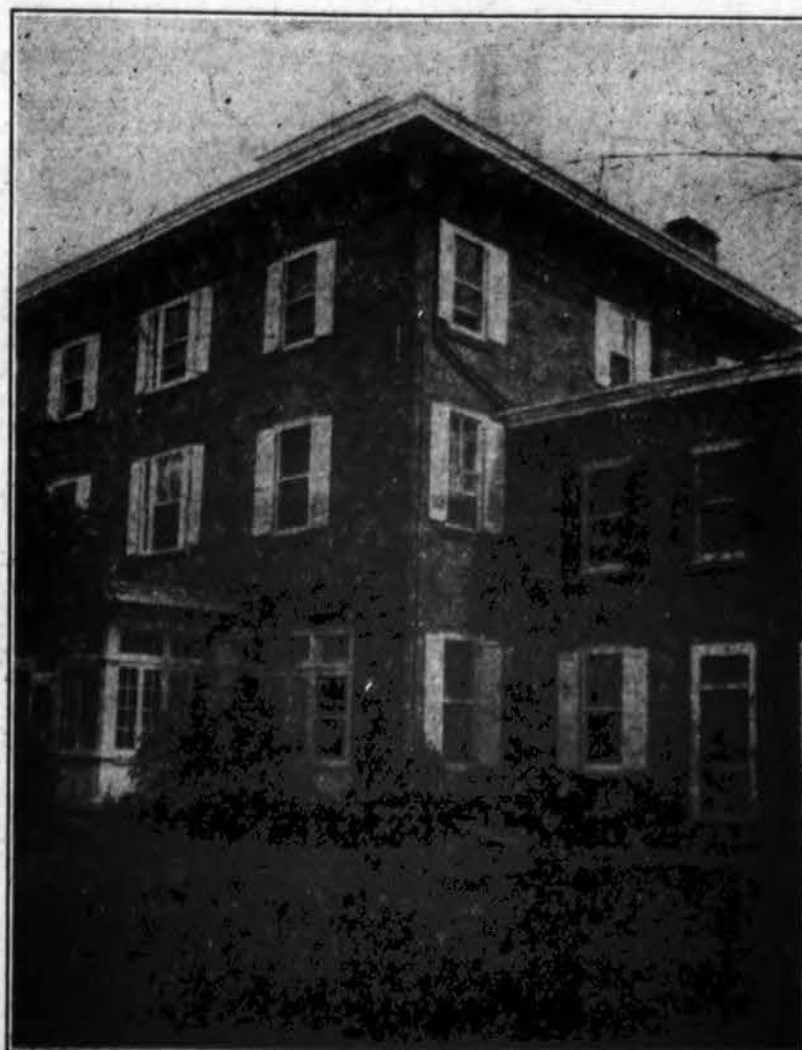
ŠV. KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLYNAS, CHICAGOJE
Taip jis dabar atrodo.

ŠV. KAZIMIERO SESERŲ VIENUOLYNAS
Pažaislyje, Lietuvoje.

JO EKSC. VYSKUPAS JOHN W. SHANAHAN,
Mirė 1918 m.
Būdamas Harrisburgo vyskupu jis išrūpino formalų aktą įkurti
Šv. Kazimiero Seserų Vienuoliją.

ŠV. KAZIMIERO SESERŲ ŠV. JUOZAPO VILLA
Maple Lane — Rytuose, netoli Philadelphijos.

JO EKSC. ARKIVYSKUPAS JAMES E. QUIGLEY,
Mirė 1915 m.

Būdamas Chicagos Arkivyskupu jis priėmė Šv. Kazimiero
Seseris į Chicagos dioceziją ir joms daug padėjo
pirmose dienose.

CHICAGOJE

BINGO, VAKARIENĖ IR ŽAISLAI

Cicero vengro muzika

SIANDIE, RUGP. 30, 1932, WEST SIDEJ, RŪTOS DARŽE

Pradžia 4 v. v., vakarienes 6 v. ir 9 v. Muzika gros iki 10 v.

RENGIA MARLJONŲ REM. CHICAGOS APSKRITYS

VISIEMS EXTRA PRANEŠIMAS

Atnaujinto pikniko Rūtos darže šandie tvarka bus tokia: bingo žaidimas ir vakarienė įvyks Aušros Vartų parapijos salėj. Kiti bizniai, žaidimai, ice creamas, muzika, užkandžiai ir kiti pamarginimai bus Rūtos darže prie Jokubo šulinio.

Virvės traukimo vadai sakė, kad tą žaislą geriausia bus atlikti ant gatvės prie Rūtos daržo. Virvės traukimą numatoma turėti 8 val. Taigi visi aukštaitiai ir žemaitiai, dūkai ir zanavykai stenkitės būti laiku. Kaip jau skelbta, vietos tikisi laimėti stiprumu, o kiti sunkumu.

PLATINKITE "DRAUGAS"

Dainos Šventė

Wisconsin'o ir Waukegan'o parapijų chorai SEKMADIENĮ, RUGSĖJO-SEPTEMBER 4, 1932 M., prieš Labor Day rengia "DAINOS ŠVENTĘ". Vieta vadinasi "Central Park" Highway 15. (Tarp Kenosha, Wis. ir Racine, Wis.).

Be dainų, žaislų ir šokių bus prakalbos, butent: Lietuvos konsulo, p. A. Kalvickio, Wisconsin'o-Senatoriaus, Gubernatoriaus ir RENGIMO KOMITETAS

GRABORIAI:

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIET. GRABORIUS CHICAGOJE

Laidotuviams patarnauja geriausia ir pigiausia negu kiti todėl, kad priklauso prie grabų išdirbystės.

OFISAS

668 West 18 Street

Telef. Canal 4174

SKYRIUS: 3238 S.

Halsted Street, Tel.

Victory 4688.

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

GRABORIUS

Mūsų patarnavimas visuomet sąžiningas ir nebrangus, nes neturime išlaikyti abiejų skyrių.

Nauja, graži kopyčia dykai.

3307 Auburn Avenue

S. M. SKUDAS

LIETUVIS GRABORIUS

Didelė graži kopyčia dykai

718 WEST 18th STREET

Tel. Roosevelt 7532

LACHAVICH

IR SŪNUS

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuviams kuopigaliausia. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užgandinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2514

2314 W. 23rd Pl., Chicago

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.

TEL. CICCRO 5927

Telefonas Yards 1138

STANLEY P. MAŽEIKAS

Graborius ir Balsamuotojas

Turiu automobilus visokiems reikalams. Kaina prieinama.

3319 AUBURN AVENUE

Chicago, Ill.

I. J. ZOLP

GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDĖJAS

1650 WEST 46th STREET

Kampas 46th ir Paulina St.

Tel. Boulevard 5265-8413

Nuoludimo valandoje kreipkitės prie manęs, patarnausiu simpatiskai, mandagiai, gerai ir pigiau negu kitur. Kopyčia dėl šermenų dykai.

Seniausia ir Didžiausia

LIETUVIŲ

GRABORIŲ ĮSTAIGA

EUDEIKIS ir vėl nustebino publiką su savo nupigintomis kainomis už aukštos rūšies palaidojimą. Mes nieko nerokuojame už atvežimą mirusio žmogaus kūno į mūsų įstaigą iš bile kokios miesto dalies.

Reikalui esant, mūsų automobilus atvažiuos į jūsų namus ir atveš į mūsų įstaigą, kur galėsite pamatyti didžiausį pasirinkimą grabų ir kitų reikmenų ir už tą patarnavimą jums visai nieko nereikės mokėti, nežiūrėję ir tai, ar jūs ką pirksite, ar ne.

EUDEIKIS yra vienatinis lietuvių graborius, kuris teikia ambulance patarnavimą su ekspertu lietuviu patarnautoju. Dykai Keturiuos Moderniškos Kopyčios Dėl šermenų. Pašaukite EUDEIKĮ pirm negu kreipisite kur kitur.

Eudeikis

JUSŲ GRABORIUS

Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue

Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

ŠEIMININKŲ PRANEŠIMAS

Vakarienes šeimnininkės prašė, kad šį vakarą Aušros Vartų par. salėj įvyksiančios vakarienes bus labai gardžios, patarnavimas rūpestingas, o kaina labai žema. Taip kad ir depresijos prispausti galės užsimokėti ir visi bus patenkinti. Bus duodama keptos vištos, hamburger, portijapas su cibuliais, hotdogsai, kepti paršukai tiesiai iš Marijonų farmos, gardžios silkės iš Alaskos, keptas kumpis, sandvičiai iš boiled ham, įvairios daržovės, vaisiai, kava, keikšai, saldus pienas, gėrimai iš didelių stiklų.

Šeimnininkės prašo visų svečių turėti kantrybės ir susilaukyti nuo valgio ir gėrimo, nes per vakarienę visko bus įvalias.

GARSIAKALBIAI

Peoples Furniture kompanija atsiųs savo garsiakalbį. Tai programa ir visi pranešimai bus visiems girdimi. Per garsiakalbį bus paskelbti bizniai, parėmusieji kolegijos pikniko restoraną ir bingo dovanomis.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAS

Šandie nuo 7 iki 8 val. vakare iš stoties WGES, 1360

LIETUVŲ

per BREMENĄ

greičiausias jūrų laivas

BREMEN EUROPA

Pulks geležinkelio susisiekimas iš BREMERHAVEN į LIETUVĄ

Dėl informacijų kreipkitės:

130 W. Randolph St., Chicago

NORTH GERMAN LLOYD

JUOZAPAS JASIUNAS

Mirė rugp. 29 d., 1 val. po pietų, 1932 m. sulaukęs pusamžio. Kilo iš Rokiškio apskr., Panevėžio par. Amerikoje išgyveno 28 metus.

Paliko dideliame nuoludime moterį Anelę, sūnų Kazimierą, dukterį Rozaliją Gruepnau, marčią Stelą, žentą Edvardą ir gimines, o Lietuvoje dvi seseris Ursulę ir Teklę ir gimines. Kūnas pašarvotas Mažeikos koplyčioje, 3319 Auburn Ave., Laidotuvių įvyks Sėdimoje, rugpjūčio 31 d., 1932 m., iš koplyčios 8 val. ryto bus atidėtas į Sv. Jurgio par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nuoludėtas į Sv. Kazimiero kapines. Nuoludėti kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus mas dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nuoludė: Moteris, Sūnus, Dukrė, Marti, Zentas ir Gimnės. Laidotuviams patarnauja graborius S. P. Mažeika. Telefonas Yards 1138.

METINĖS UŽDUŠINĖS PAMALDOS UŽ SIELĄ

ROMANO A. POČIAUS

Kenosha, Wis.

gimusio rugpjūčio 10 d., 1911 metais, Lietuvoje. Mirusio rugpjūčio 31 d., 1931 metais, įvyks Aušros Vartų bažnyčioje, Chicago, Ill., rugp. 31, 1932, 8 v. ryte. Amžina atilsis duok jam Viešpatie!

kiloceles, įvyksta nuolatinis (kas antradienį) radijo programos, kuriuos leidžia ir finansuoja Peoples Furniture Co. krautuvės.

Teko girdėti, kad šis programos susidės iš gražių dainų, kurias dainuos įžymūs dainininkai.

Taip pat bus graži, rinktinė muzika ir įdomi dr. M. T. Strikolio kalba apie sveikatą. Be to, bus ir kitokių įdomių dalykų. Todėl, nepamirškime pasiklausyti.

Rep. XXX

PRANEŠIMAI

Brighton Park. — Jau naujų mergaičių šv. Marijos sodalijos draugijos susirinkimas įvyks šiandien, 8 val. vakare, Nekalto Pras. par. salėj.

REAL ESTATE
Prisirašykite į mūsų Spulka
Texų informacija suteikiama
Dykai
2608 West 47th St.

RADIOS

Daug pagerintas vėliausio modelio ZENITH, R C A VICTOR, SPARTON, FADA, PHILCO.

200 Radio setų pasirinkimui šalia prie šalies už dabartines mažas kainas.

Priimame jūsų seną Radio ar pjaną kaip dalį įmokėjimo.

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 8167

WCFL 970 k nuolatinis Radio programos nedėlionis nuo 1 iki 2 val. po pietų.

DAKTARAI:

Tel. Cicero 6756

DR. ATKOČIUNAS

DENTISTAS

4446 S. 49th CT., CICCRO

Val.: 10-12 ryto: 2-6 ir 7-9 vakarų

Phone Boulevard 7642

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

Val.: 6-12 ryto

Tel. Canal 6122

DR. G. I. BLOŽIS

DENTISTAS

2201 West 22nd Street

(Kampas Leavitt St.)

Valandos: Nuo 9 iki 12 ryto

Nuo 1 iki 8 vakarų

Sėdimoje pagal sutartį

Boulevard 7589

Rez. Hemlock 7691

DR. A. P. KAZLAUSKAS

DENTISTAS

4712 So. Ashland Avenue

Val.: Nuo 10 ryto iki 8 vakarų

Tel. Cicero 1260

X-Ray

DR. GUSSEN

LIETUVIS DENTISTAS

Val.: kasdien nuo 10 v. ryto iki 9

valandai vakare

Nedėlionis ir Sėdimoje susitarus

4847 W. 14th ST. Cicero, Ill.

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

1821 So. Halsted Street

SV. KAZIMIERO SESERŲ PERGYVENTOS VALANDOS

(Tęsinys iš 5-to pusl.)

tais rugs. 20 d. atsilankius iš Lietuvos atstovams: Kun. Tumui ir Žilinskui, buvo jų rimtai pareikšta, kad dabar vokiečiams valdant Lietuvą, yra patogus laikas pradėti darbą mokyklose. Prašo bent šešių Seserų. Lapkr. 29-tą buvo išsiųstas laiškas Romon prašant leidimo trims Seserims važiuoti į Lietuvą. Atsakymas atėjo 1917 m. sausio mėn., kad dėl kilusios Rusijoje revoliucijos, nepasiekė nė vieno vyskupo Lietuvoje. Tuo tarpu Amerika paskelbė karą su Vokietija. Šios priežastys sutrukdė Seserų važiavimą į Lietuvą.

1919 m. rudenį atvažiuoja iš Lietuvos kun. kan. J. Laukaitis jau dabar su tiesioginiu prašymu Seselių nuo Lietuvos vyskupų. Tų pačių metų gruodžio 15-tą Motina Generalė tuo reikalu pasimato su Jo Eks. Chicagos Archivyskupu J. Mundelein. Pastarasis apie tai nė kalbėti neduoda. „Neturime Seselių gana Amerikoje liet. mokykloms.“ Kas toliau daryta, Seselėms buvo paslaptis. Tik apie vasario mėn. Chicagos Archivyskupas pareikalavo iš Seselių pilnos jų būties ir darbuotės apyskaitos. Tos apyskaitos, kaip jis sakė, reikalavo Roma. 1920 m. geg. 10 d. Chicagos Archivyskupas praneša Seserims rengtis Lietuvon vykti, — Roma to reikalaujanti.

1920 m. birželio 2 d. Vienuolijos Taryba nuskyrė Lietuvai keturias Seseles: Seserį M. Immaculatą, Seserį M. Katariną, Seserį Anna Marią ir Seserį M. Angelą. Archivyskupui pritariant, su šiomis Seselėmis vyko Lietuvon ir Motina Generalė. Tų pačių metų, rugs. 14 d. Holandų laivu, New Amsterdam, jos išplaukė Lietuvon. Spalių 2-trą siekė Kauną ir laikinai apsistojo „Saulės“ namuose.

Žemaičių Vyskupas Pr. Karevičius pavedė joms kunigaikščio Kristopo Paco (Pociaus) statytą Kamaldulams vienuolyną, 9 kilm. už Kauno, Pažaislyje.

Karo apgriautuose vienuolyno trobėsiuose, jos penkios susikraustė 1920 m. spalio 15 d. Išvaliusios kelis kambarius savo pagyvenimui, pradėjo rinktis pas jas kandidatės, sakydamos, norinčios ir jos būti tokiomis Seselėmis. Iki 1921 m. pavasario prisirinko tų uolių sielų pora dešimtų. Pirmutinėse įvilkutėse rugp. mėn. aštuonios kandidatės gavo Kazimieraičių Seselių rūbą.

Pirmaisiais metais Seselės rūpinosi naujokyno steigimu. 1921 m. rugs. mėn. jos pradėjo ir mokykloje darbuotis, užimdamos Pažaislyje esamą pradžios mokyklą.

Pažaislyje pradžios darbuose daug prisidėjo morale ir medžiagine parama kapelionai: kun. V. Dargis (kun. Staniukyno artimas draugas) ir kun. J. J. Jakaitis (dabar Tėvas Marijonas). Pirmasis nuo pat pradžios ir vėl nuo 1927 metų neatsitraukdamas tėviškai visukuom Kazimieraites remia.

AMERIKOJE

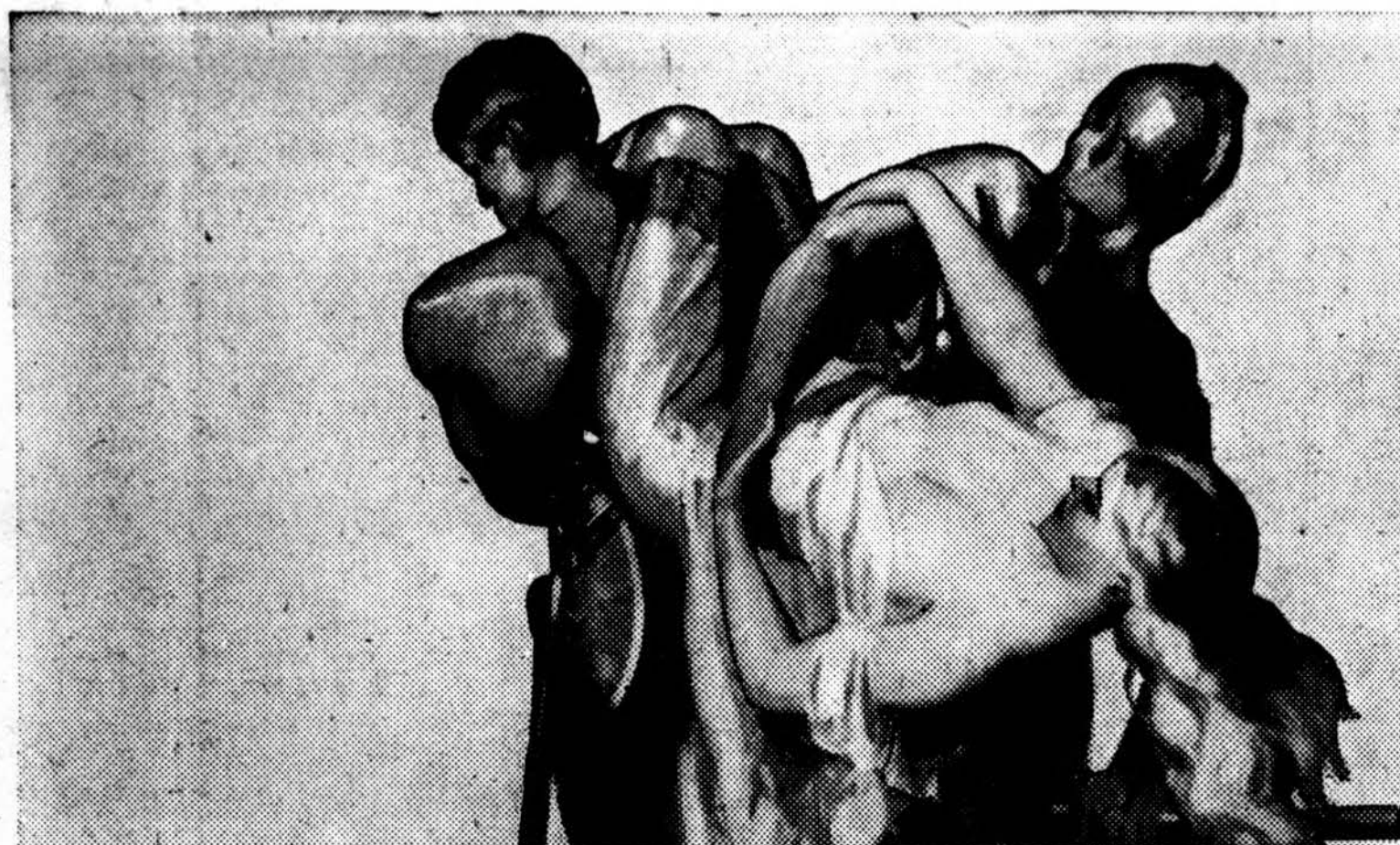
Lietuvių Sv. Kaz. Ses. Vedamų Parapinių Mokyklų STATISTIKA

Isteigta Metais	Mokyklos Vardas	Miestas	1931-1932 metais Mokinių Skaičius
1908	Sv. Kryžiaus	Mt. Carmel, Pa.	287
1911	Visų Šventų	Chicago, Ill.	202
1912	Sv. Baltramiejaus	Waukegan, Ill.	207
1912	Sv. Kazimiero	Philadelphia, Pa.	218
1913	Aušros Vartų	Chicago, Ill.	195
1914	Dievo Apvaizdos	Chicago, Ill.	273
1915	Sv. Mykolo	Chicago, Ill.	60
1916	Sv. Juozapo	Seranton, Pa.	415
1919	Sv. Kazimiero	Chicago Heights, Ill.	76
1920	Sv. Antano	Cicero, Ill.	405
1921	Sv. Petro ir Povilo	Chicago, Ill.	153
1921	Sv. Alfonso	Baltimore, Md.	135
1922	Nek. Pras. P-lės Švenčiausios	Chicago, Ill.	607
1923	Sv. Jurgio	Chicago, Ill.	573
1924	Sv. Kryžiaus	Chicago, Ill.	403
1924	Sv. Kazimiero	Worcester, Mass.	448
1926	Sv. Andriejaus	Philadelphia, Pa.	201
1927	Sv. Pranciškaus	Indiana Harbor, Ind.	92
1927	Sv. Pranciškaus	Minersville, Pa.	314
1928	Saldžiausios Jėzaus Širdies	New Phila., Pa.	338
1928	Sv. Kazimiero	Gary, Ind.	90
1929	Marijos Gimimo	Chicago, Ill.	429
1929	Sv. Petro ir Povilo	Rockford, Ill.	98
1930	Sv. Juozapo	Chicago, Ill.	30

LIETUVOJE

Sv. Kazimiero Seserų Vedamų Mokyklų ir Įstaigų STATISTIKA

Užimta nuo metų:	Istaigos Vardas	Vieta	1931-32 metais mokinių skaičius
1921	Pažaislio Pradinė Mokykla	Pažaislyje	120
1923	„Saulės“ Namų Bendrabutis	Kaune	60
1924	Sv. Kaz. Seserų Kongreg. Merg. Gimnazija	Kaune	325
1925	Parapinė Pradžios Mokykla ir Vaikų Darželis	Aukštoje Panemunėje	265
1930	Vaikų Darželis	Kaune	80
1930	Prirengiamoji Prie Gimnazijos	Kaune	75
1931	Parapinė Pradžios Mokykla	Žemaičių Kalvarijoje	79
1931	Vaikų Darželis	Telšiuose	40
1931	Vaikų Darželis	Petrošiūnuose	50
1931	Senelių Prieglauda	Pažaislyje	20

*"Gamta savo žalumoj
retai švelni ir lengva"*

PARYŽIAUS TERIOJIMAS

"Gamta savo žalumoj" — pagal didįjį prancūzų tapytoją Luminais... įkvėptas neprijaukintų nordų laukinio žiaurumo, atkakliai pažėmus Paryžių 845 metais Kristui gimus.

—Ir žalias tabakas neturi vietos cigaretuose

Jo nėra Luckies
... lengviausiam cigarete
kokį kada nors rūkėtė

MES perkame puikiausią, patį puikiausią tabaką visame pasaulyje, bet tas dar neišaiškina kodėl žmonės visur skaito Lucky Strike lengviausiu cigarete. Dalykas tame, kad mes niekuomet neužmirštame teisybės, jog "Gamta savo žalumoj Retai švelni ir lengva" — todėl šis

puikus tabakas, jį tinkamai pasendinus, išnokinus, perleidžiamas per pagerinamą Lucky Strike valymo procesą, kuris žinomas kaip — "It's toasted". Štai kodėl kiekvieno miesto, miestelio ir sodybos gyventojas sako, kad Luckies yra tokie lengvi cigaretai.

"It's toasted"
Tas pakelis lengvų Luckies

"Jei žmogus paraišytų gerą knygą, pasakytų gerąją pamokslą, ar padarytų tobulėnų slėptus pelius, gaudytų negu jo kaimynas, o pasistatytų namus miško tankmėje, vistiek pasaulis iki jo durų praeina tolė." RALPH WALDO EMERSON.

Ar jis pareikšimas negančcinai pasikina kodėl pasaulis užgria ir priima Lucky Strike?

KUMŠTYNES

WEST SIDE. — Šiandien Gauta žinia, kad ristininkai Juodukas Bill Johnson ir Baliauskas (Walter Sabath) Rūncevičius ir taipgi lietuviai tos darže, 2329 W. 23 Pl. ant lakūnai kap. Darius ir S. Giplatformos kumščiuosis su kirenas atsilankys.

AMERIKOJE

Lietuvių Aukštesnių Mokyklų STATISTIKA

Isteigta Metais	Mokyklos Vardas	Miestas	1931-1932 metais Mokinių Skaičius
1911	Sv. Kazimiero Akad. (High School)	Chicago, Ill.	217
1919	Sv. Kazimiero Akad. (Komercijos Kursai)	Chicago, Ill.	54
1932	Villa Juozapas Maria (High School)	Philadelphia, Pa.	Atidarys Rudenyje
1927	Dievo Apvaizdos (Komercijos Kursai)	Chicago, Ill.	31

JOS IR SESELES

Viršuje paduotais bruožais, matosi kiek Dievui padedant, Seseles galėjo paimti ir vartyti darbą. Čia reik pareikšti, kad jos nesijaučia, kad tai esama vien jų nuopelnai. Jos gerai žino, kad be įrengtų parapinių mokyklų, be jų palaikymo uoliu gerb. klebonų darbu ir aukų susipratusių ir kilnių parapijonų, jų darbui nebūtų dirvos. Be pasišventimo garbingų geradarių ir jų sudėtų aukų Seselių labui, sunku būtų buvę joms darbuotis ar pasekmingai gyvuoti. Todėl, minint 25-kių metų sukaktuves tai kas įsigyta ar nuveikta visa širdimi jos dėkoja Dievui už palaimas ir visiems, o visiems savo geradariams už medžiaginę ir moralę jų paramą. Nėra dienos, kuriuoje jos už savo geradarius ir prietelius nesimelstų. Stambesnių aukotojų vardai, vario tobyčiose iškalti prieš jų koplytą, ragina jas prie maldos už juos ir už visus Seselių labui dirbusius ir aukavusius.

Tesitėsia šitoji sujungtoji darbuotė ilgiausius laikus didesnei Dievo garbei.

VAIKAI BE TĖVŲ NEBUS ĮLEIDŽIAMSI Į DARŽĄ.

Visi pirkusieji arba turintieji tikietus kviečiami atsilankyti ir atsivesti savo draugus ir pažįstamus.

CHARLES P. KAL

ADVOKATAS

Miesto Ofisas:
140 No. Dearborn St., Room 706
Phone State 4690
South Side Ofisas
756 W. 35th St., netoli Halsted St.
Phone Boulevard 5913

JOHN R. BORDEN

(John Bagdasianus Borden)

ADVOKATAS

105 W. Adams St., Rm. 1647
Telephone Randolph 4727
2151 W. 22nd St. 6 iki 9 vak.
Telephone Roosevelt 5850
Name: 8 iki 9 vak. Tel. Remb 5649

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Miesto Ofisas 77 W. Washington St.
Room 905 Tel. Dearborn 7946
Valandos 9 ryto iki 4 no pietų
Vakaraire: Tiaminkais ir Kotvergo
— 6 iki 9 vak.
4145 Archer Ave. Tel. Lafayette 7897
Namų Tel. Hyde Park 3895

J. P. WAITCHES

ADVOKATAS

52 E 107 St. prie MICHIGAN AVE.
Tel. Pullman 5956—6377
4600 S. WOOD ST.—Kotvergo vak.
Tel. Lafayette 4393
166 N. LA SALLE ST.—pagal autarit.

MAŠINŲ KONTESTAS

Gražių automobilių kontestas įvyks ši vakarą West Side prie Rūtos daržo. Tarp paskelbtųjų kontestinkų stoji maliorius Vincas Sadauskas, 2049 W. 23 st. Jisai susipažino su kontesto vedėjais, padarė su pikniko rengėjais savo mašiną virš 65 milių ir važiavo, kaip lakūnas orlaiviu. Jisai sako, kad jai laimėtų greičiausių mašinų kontestą, tai jisai apsiima išdekoruoti Aušros Vartų par. mokyklą. Dabar jisai skelbia didelį baroną ir papiginta kaina apsiima puikiai išdekoruoti namus, nes p. Sadauskas turi daugelio metų patyrimą ir kam tik dirbo, visus patenkino.

ANTANAS LUBERTAS

Maliavojimo Kontraktorius
Maliavojam. dekoruojam ir poniauot. Kaimas prieina
5537 S. Nordica Ave., Chicago

Studebaker

Jei manai pirkti automobilį, atėk pas mus pirmiau, nes mes užlaikome vieną iš geriausių rūšių automobilių — STUDEBAKER, kurie yra pagarsėję savo stiprumu ir gražumu. Taipgi mes turime pilną pasirinkimą vartotų kary labai prieinamą ir nebrangia kaina.

MIDLAND MOTOR SALES
4492 ARCHER AVENUE
Telephone Lafayette 7139